Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 114 (7. 503)

1991 йил 18 июнь, сешанба

Нархи 8 тийин.

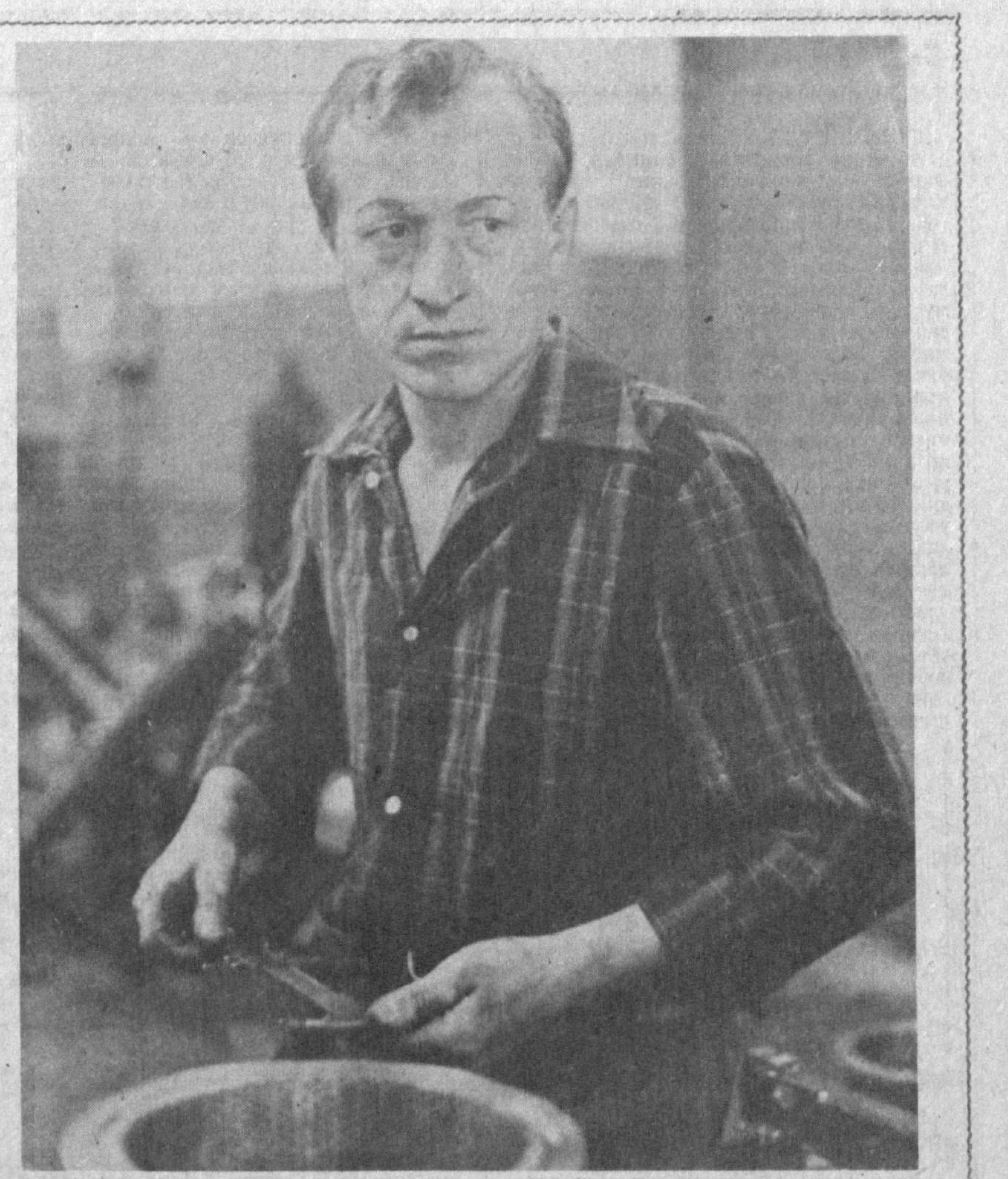

«Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида 26 йилдан бери меҳнат қилаётган Виктор Хуторов томонидан тайёрланаётган маҳсулот ҳамиша сифатли адо этилади.

СУРАТДА: Виктор Хуторов.

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК ФАОЛЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Тошкент шаҳар партия-хўжалик фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унга партия, совет, хўжалик органларининг, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, ўқув юртларининг, маҳалла ва уй комитетларининг раҳбарлари таклиф қилиндилар.

Йиғилишда халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков «Шаҳарда барқарор ижтимоий-сиёсий вазиятни сақлаб туриш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чоралар тўғрисида» маъруза қилди.

Маъруза юзасидан музокараларда халқ депутатлари Сергели район Кенгашининг раиси, район партия комитетининг биринчи котиби С. Т. Мақсудов, Тошкент шаҳар хотин-қизлар комитетининг раиси С. С. Азизова, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг ректори Х. Алимова, Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо бош бошқармасининг бошлиғи Р. Ю. Ўрозбоев, Тошкент тепловоз-ремонт заводининг ишчиси А. Шабанова, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Р. З. Хусаинов сўзга чиқдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ва кадрлар билан ишлаш бўлими мудирининг биринчи ўринбосари У. О. Зокиров иштирок этди.

Йиғилишда муҳокама этилган масала юзасидан резолюция қабул қилинди.

МУКОФОТ МУБОРАК!

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг Фармонига кўра Ўзбекистон ССР Алоқа вазирлиги корхоналари ва ташкилотларининг ходимларидан бир гуруҳи СССР ордени ва медаллари билан мукофотландилар. Мукофотланганлар орасида тошкентлик алоқа ходимлари ҳам бор. Жумладан, Тошкент шаҳар почта алоқаси ва тарқатиш ишлаб чиқариш бирлашмасининг оператори Тўлавой Султонович Алиев «Шавкатли меҳнати учун» медали билан, Тошкент шаҳар почта алоқаси ва матбуот тарқатиш ишлаб чиқариш бирлашмасининг участка бошлиғи Лилия Александровна Сектименко «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан мукофотландилар.

Шунингдек, СССР Президенти Фармонига мувофиқ СССР Транспорт қурилиши вазирлигига қарашли «Трансвзривпром» билан «Транссигналстрой» трестларининг бир гуруҳ ходимлари СССР орден ва медаллари билан тақдирланишди. Мукофотланганлар орасида жумҳуриятимиздан «Трансвзривпром» трестига қарашли ихтисослаштирилган 75-қурилиш бошқармасининг устаси, тошкентлик Владимир Евдокимович Ильиних ҳам бор. Унга «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали топширилади.

Партия турмуши

ФОЙДАЛИ ВА ҚИЗИҚАРЛИ КЕНГАШ

Бошланғич партия ташкилотлари партиянинг ишончли негизидир. Улар меҳнат жамоаларининг сиёсий ядроси сифатида турар жойларда, ишлаб чиқариш корхоналарида бугунги бозор иқтисодиёти шароитида меҳнаткашлар ўртасида изчил иш олиб боришмоқда.

Яқинда Тошкент шаҳар партия комитетида бошланғич партия ташкилотлари котибларининг семинари бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков кириш сўзи билан очди. Сўнгра Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг котиблари Ю. А. Асепков, Ҳ. М. Абдураимов ва Б. Қ. Алиевларнинг бошланғич партия ташкилотлари олдида турган бугунги вазифалар ҳақидаги маърузалари тингланди. Шунингдек, Тошкент шаҳар партия ташкилоти тафтиш комиссияси раиси В. А. Шалупов ҳамда шаҳар партия комитетининг ишлар бошқарувчиси А. С. Раззоқовлар сўзга чиқишди. Кенгашда жами 800 та бошланғич партия ташкилотлари вакиллари иштирок этишди. Бошланғич партия ташкилотлари котиблари ҳам ўз жамоаларида амалга оширилаётган тадбирлар, партия ташкилоти обрў-эътибори ва мавқеини тиклаш йўлида олиб борилаётган ишлар хусусида ўзаро фикр алмашишди.

Мухбиримиз шу куни семинар иштирокчиларининг бир гуруҳи билан суҳбатлашди.

Баҳромбек РАҲИМБЕКОВ, «Эльбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети котиби:

— Айни дамларда мамлакат иқтисодий-сиёсий танглкни бошидан кечирмоқда. Шундай пайтда менимча бошланғич партия ташкилотлари партиянинг энг ишончли таянчи бўлмоғи лозим. Меҳнат жамоаларидаги коммунистларни партия атрофига янада жипслаштириш, коммунистлар фаоллигини ошириш бошланғич ташкилотларнинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Бизнинг ишлаб чиқаришимизда ҳам бугунги бозор иқтисодиёти шароитида меҳнаткашларнинг ижтимоий турмуш шароитларини яхшилаш борасида, жумладан, ташқи иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш ниятида Хитой ҳамда Шимолий Корея билан қўшма корхоналар ташкил қилинмоқда.

Яқинда бир гуруҳ ишчи хизматчиларимиз қўшма корхона тузиш ҳақидаги ҳамкорлик шартномасини имзолаш учун Америка Қўшма Штатларига жўнаб кетишди. Қисқаси, асосан машинасозлик асбоблари ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхонамиз эндиликда жаҳон бозорида ҳам ўз мавқеига эга бўлиб қолди. Бу ишларнинг барчасида шубҳасиз, бошланғич партия ташкилоти етакчилик ролини бажармоқда.

Акмал АЪЗАМОВ, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети котиби:

— Ҳозир коммунистлар обрўсини ошириш, партия мавқеини тиклаш ҳақида жуда кўп гапиришади. Бироқ амалда жуда оз иш бажарилади. Бу шаҳримиздаги барча бошланғич ташкилотлар фаолиятига тегишли. Партия мураккаб вазиятга тушиб қолган айни пайтда бошланғич ташкилотнинг етакчилик ролини ошириш ва бу ишни аввало кичик партия гуруҳларидан бошлаш мақсадга мувофиқдир.

Асосан хотин-қизлар меҳнат қилаётган бирлашмамизда 700 га яқин коммунист бор. Яқинда уларнинг сафи яна 10 кишига ортди. Шуниси қувончлики, ташкилотимизда умуман партия сафидан чиқиш ҳоллари йўқ. Ҳозирги иқтисодий мушкулликлар даврида ишчи аёлларимизга ёрдам тариқасида йўл ҳақи ва тушлик учун пул ажратдик. Иқтисодий алоқаларимиз ҳам тикланмоқда. Шарқий Туркистондан келган вакиллар корхона цехларига янги дастгоҳлар ўрнатиб беришди. Германиялик мутахассислар эса трикотаж бўяш цехига янги бўёвчи аппаратлар қуришди. Буларнинг барчаси корхонанинг иқтисодий тараққиёти, унинг келажаги ҳамда ишчи-хизматчиларимизнинг турмушини яхшилаш йўлида амалга оширилаётган хайрли ишлардир.

Александр ВЕНЕВЦЕВ, Бектемир район «Водник» мавзеси ҳудудий-ишлаб чиқариш партия ташкилоти котиби:

— Маълумки, ҳозирда ҳудудий партия ташкилотларини тузиш ҳамма ерда партия ҳаётидаги янгилик ҳисобланади. Бинобарин, бизнинг Бектемир районимиз ҳам янги ташкил бўлган районлардан. Шундай экан, ташкилотимиз фаолияти ҳам эндигина равнақ топаяпти, сафларимиз ўсиб бормоқда. Кўпинча ҳудудий партия ташкилоти фаолияти ҳақида сўз борганда, фақат кекса партия аъзоларидан иборат ташкилот тушунилади. Аслида бундай эмас. Сафимизда ёш, ғайратли коммунистлар ҳам талайгина.

Ҳозирда ҳудудий партия ташкилотлари ҳам ўз ҳаракат дастурларига эга. Улар шу асосида иш юритишади. Қаровчиси йўқ ёлғиз қариялар, кам даромадли пенсионерларга ёрдам бериш, маҳалла ва мавзеларда аҳоли билан учрашиб, мавжуд муаммоларни биргаликда ҳал этиш масалалари айнан шу ташкилот коммунистларининг бош вазифаси саналади.

Ҳудудий партия ташкилотининг яна бир аҳамиятли томони, ҳар бир коммунистнинг оилавий шароити билан ҳам кенгроқ, яқинроқ танишиш имкони бор. Бу демак ҳар бир партия аъзосининг ҳаёти кўз ўнгимизда. Шунинг учун ҳам эҳтимол, бугунги иқтисодий танглкда ҳудудий ташкилот роли, унинг мавқеи янада юксалиб бормоқда. Ишонамизки, яқин орада районимизнинг барча маҳалла ва мавзеларида бундай ташкилотлар янада кўпайиб, мавжуд ижтимоий муаммолар улар кўмагида ўз ечимини топади.

Умри СУЛТОНОВА, Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитети котиби:

— Корхонамиз Ўрта Осиёда йирик тўқимачилик корхонаси ҳисобланади. Ҳозирда ташкилотимизда 1400 га яқин коммунист бор. Шу йил бошидан буён яна 40 та коммунист сафимизга аъзо бўлди. Ташкилотимизнинг бугунги вазифаси бошланғич ташкилотлар ролини ошириш деб биламан. Корхонанинг еттита асосий ишлаб чиқаришида 60 та бошланғич цех партия гуруҳлари ҳамда 73 та кичик партия гуруҳлари мавжуд. Яқинда улар билан йиғилишиб давра суҳбати ўтказдик. Унда ижтимоий турмуш муаммолари ҳамда ишчиларни ижтимоий муҳофаза қилиш масалалари кенг муҳокама қилинди. Корхона ҳозирда тўқимачиларга уй-жой масаласида яқиндан моддий ёрдам кўрсатмоқда. Хусусий уй олувчиларга дастлабки тўлов бадали корхона ҳисобидан тўланадиган бўлди. Ундан ташқари ишчиларнинг йўл ҳақи ва тушлигига ҳам пул ажратилди. Йилнинг ҳар чорагида илғор тўқимачилар моддий рағбатлантирилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, корхонада ҳам иқтисодий, ҳам моддий-маиший муаммоларнинг барчаси комбинат маъмурияти ва партия ташкилоти ҳамкорлигида ижобий ҳал этилмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари котибларининг ушбу кенгаши барча иштирокчилар учун фойдали ва қизиқарли бўлди. Шундай йиғилишларни келгусида ҳам тез-тез ўтказиб туриш, котибларнинг ўзаро тажриба ва фикр алмаштиришига имконият яратиш мақсадга мувофиқ бўлиши ҳақида ҳам фикр билдирилди.

Суҳбатдош Зулфия ДУСМУХАМЕДОВА.

СУРАТЛАРДА: бошланғич партия ташкилотлари котибларининг шаҳар семинаридан лавҳалар.

Рустам Шарипов суратлари.

ПОЙАБЗАЛЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг дастлабки сонлари чиққанига 25 йил тўлиши муносабати билан жойларда муштарийлар билан учрашувлар ўтказилмоқда. Шундай йиғинлардан бири куни-кеча шаҳримизнинг йирик саноат корхоналаридан бири — 3,5 минг кишилик жамоага эга бўлган Ф. Хўжаев номли 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб ўтди.

— Аввало рўзнома хизматчиларининг учрашув учун бизнинг бирлашмамизни танлаганларидан хурсандман, — деди корхона бош директори Абдулла Тўлаганов. — Албатта бундай ижодий йиғинлар жамоамиз учун фойдадан холи бўлмайди. Қолаверса мен оддий бир муштарий сифатида «Тошкент оқшоми»нинг ҳар бир сонини қизиқиб ўқиб бораман. Рўзнома ташкил этилган кундан бошлаб менда пайдо бўлган бу ихлос ҳамон сўнмаган. Ишчилар билан доимо мулоқотда бўлганим учунми ҳарқалай мен «Оқшом»нинг корхоналар фаолияти ва оддий касб эгалари ҳақида ёзилган мақолаларини севиб ўқийман. Кейин «Одобнома» рукни остидаги материаллар менга ёқади. Истагим битта: у ҳам бўлса рўзномада «Оз-оз ўрганиб, доно бўлур» деган рукн қайта тикланса нур устига нур бўларди.

— Мен 32 йилдан бери шу корхонада ишлайман, — дейди Лутфиниса Исамуҳамедова. — 25 йилдан бери «Тошкент оқшоми»га обуна бўлиб келаман. Рўзномадаги ҳамма мақолаларни эринмай ўқиб бораман. Айниқса менга ёшлар тарбияси ҳақидаги мақолалар ёқади. Бугунги рўзнома ходимлари билан ошкора мулоқотда мен бир таклифни ўртага ташламоқчиман. Бу ҳақда биз корхонамиз ишчилари билан ҳам олдиндан келишиб олганмиз. Биз «Оқшом» саҳифаларида «Жиноят ва жазо» рукни остида бериладиган материалларни тез-тез ўқишни хоҳлар эдик.

Шундан кейин сўзга чиққан Султонпошша Бобожонова, Анорбой Ҳайдаров, Анора Бозорбоева, Шокир Ҳошимов, Шоҳида Назарова, Гулчеҳра Ғафурова, Зулфия Шермуҳамедова, Мавлуда Исломбоевалар рўзнома ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдиришиб, «Уй-жой қурилиши ва тақсимоти», «Маданий меросимиздан», «Муштарий билан мулоқот», «Турмуш чорраҳаларида», «Тарихнинг олтин саҳифаси», «Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт», «Нуқтаи назар», «Шу куннинг мавзуида», «Кўпнинг кенгашига» рукнлари остида кўпроқ материаллар ўқиш истагини билдирдилар.

Қизғин мунозара билан ўтган учрашув якуни ҳаваскорларнинг чиқишлари билан тугади.

Маҳмуд ОРИПОВ.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

«ТОШКЕНТ» БИРЖАСИ ИШ БОШЛАДИ

МУХБИРИМИЗ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА УНИВЕРСАЛ ТОВАР БИРЖАСИ — «ТОШКЕНТ» БИРЖАСИНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

ЁЗНИНГ эрталабки майин шабодасида «Ўзбекбирлашув» биноси атрофи одамлар ва машиналар билан лиқ тўлди. Қалбларга завқ ва шавқ бахш этувчи мусиқа оҳанглари ҳамда республикамиздаги машҳур хизмат кўрсатган «Ялла» ансамбли томонидан берилаётган концерт номерлари одамлар оқимини янада кўпайтирарди. Хуллас бугун бу ерга келувчилар учун ажойиб кўргазма намойиш этиладики, бундан барча қатнашчилар мамнун бўлиши табиий. Қатнашчилар республика универсал товар биржаси — «Тошкент» биржасининг очилиш маросимининг гувоҳи бўладилар.

Анжуманни Ўзбекистон ССР вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов қисқача кириш сўзи билан очди. У ушбу биржанинг ташкил этилиши бозор иқтисодиёти йўлига ўтишдаги мантиқий ва изчил қадам эканлигини алоҳида таъкидлади. Биржанинг кўзда тутган мақсади ҳозирги вақтда жумҳурият ўз эҳтиёжи учун танқислик сезаётган хом ашё, материаллар, халқ истеъмоли буюмларини республикага жалб этишдан ва ортиқча маҳсулотларни жумҳурият ташқарисида сотишдан иборатдир. Бундай тадбир жумҳуриятда биринчи марта ўтказилаётгани ҳақида ўз сўзида қайд қилиб ўтди нотиқ.

Анъанавий лента кесилди. Барча таклиф этилганлар ва меҳмонлар «Ўзбекбирлашув» биносига киришади. Бу ерда сотувга чиқариладиган турли товар ва маҳсулотлар қўйиб қўйилган. Улар орасида сиз қоракўл териларидан тортиб, қўшма корхоналар томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларгача кўришингиз мумкин. Шу ўринда йиғилганларда беихтиёр агар республикамизда мана шундай маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётган бўлса нега улар пештахталарда кўринмайди, деган савол туғилиши табиий. Афсуски, ҳозирча бу саволга аниқ жавоб тополмадик.

Бир неча дақиқалардан сўнг, қатнашчилар ва меҳмонлар «Ўзбекбирлашув»нинг вақтинча ижарага олинган савдо нуқтасида тўпландилар. Саҳнага қўйилган столлар орқасидан оқ кўйлак ва қора рангли галстук таққан брокерлар ўрин олишади. Катта брокер махсус ўриндиқдан ўрин олади.

Занг чалинади. Иш бошланди. Иш вақти 10 дақиқа, кейин танаффус деб эълон қилинади. Микрофонга яқин келган брокер савдога чиқариладиган маҳсулот турларини эълон қилади. Кейин тез-тез савол-жавоблар қайтарилади. Бу савол-жавобларда намойиш қилинаётган маҳсулотларнинг нархи эълон қилинади.

Агар бордию ушбу товарлардан биронтаси ўз харидорини тополмаса у кун тартибидан олиниб, кейинги савдога чиқарилади. Масалан, баҳоси 140 минг сўм турадиган гараж типидаги қурилма билан ана шундай ҳолат юз берди. Бугун унинг харидори топилмади. Бироқ, брокер томонидан қурилиш учун ишлатиладиган ҳар кубометри 300 сўмлик баҳога эга бўлган қурилиш тўсинлари тавсия этилганда унинг харидорлари кўпайиб кетди.

Очиғини айтганда қандайдир театрлаштирилган кўринишга эга бўлган ушбу воқеалар менда катта таассурот қолдирди.

— Шундай бўлиши ҳам керак, — дейди биржа бошқаруви раиси ўринбосари В. Эргашбоев. — Чунки бугунги савдо-сотиқ қатнашчилари биржа хизмати ва унинг ташкилий ишидан мамнун бўлишлари керак. Чунки бундай муносабатлар ҳар ҳафтада бир марта ўтказиб турилиши режалаштирилмоқда. Кўриб турибсизки, биринчи кунимиз ёмон ўтмади. 11 миллион 700 минг сўмликдан ортиқ маҳсулот ўз харидорини топди. Дастлабки натижа шундай бўлди.

Аслини олганда ушбу биржа ёпиқ характерга эга. Лекин у жумҳуриятда биринчи марта ўтказилаётганлиги учун кўргазмали савдога айлантирилди. Шунингдек, «Тошкент» биржаси ҳозирча ўз аниқ қиёфасига эга эмас. Шунинг учун у «Ўзбекбирлашув» залини ижарага олган. Ҳафтанинг ҳар жума кунида биржа харидорлар билан учрашади. Унга кириш учун эса олдиндан 300 сўм пул тўлаш керак бўлади. Агар қатнашчи барча кўргазмаларда иштирок этишни хоҳласа бир йил учун у 10 минг сўм бадал тўлаши керак бўлади. Брокер ўрнидан жой олишни хоҳловчилар эса йил давомида 10 минг сўм бадал тўлашлари лозим. Чунки брокерлар умумий савдодан тушган суммалардан маълум миқдорда пулларни олиш ҳуқуқига эгадирлар. Брокерлик ўқувини олиб боришда Тошкент Давлат дорилфунунининг мутахассислари яқиндан ёрдам беришади. Хуллас биржа иши ҳафта, ой ва йил сайин такомиллашиб боради. Шунингдек у мамлакатимизнинг бошқа ҳудудларида ташкил этилган савдо-сотиқ биржалари билан тажриба алмашиб туради. Унинг баланси эса ҳар чоракда бир марта эълон қилиб борилади. Ҳозирча биржа ўз нашрига эга эмас. Бу масала устида иш олиб борилмоқда. Ўйлаймизки, бу муаммо ҳам ўзининг ижобий натижасини топади.

Абдулла БЎРИЕВ.

АҲОЛИНИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАШГА КОММУНИСТЛАР ЭЪТИБОРИНИ ҚАРАТАЙЛИК

● 15 июнь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни ташкил этиш масалалари билан шуғулланувчи Марказий Комитет комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Навоий шаҳар ва Ғиждувон район ижроия комитетларининг аҳолини энг кам меъёрда белгиланган айрим моллар билан таъминлашга доир ишдаги жиддий камчиликлар тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Бухоро вилоят ижроия комитети, юқорида кўрсатилган район ва шаҳар ижроия комитетларининг коммунист раҳбарлари топширилган ишни бажариш учун шахсий жавобгарликни ҳис қилмаганликлари таъкидланди. Улар қишлоқ ва қўрғон Советлари, савдо ташкилотлари ва корхоналарининг раҳбарларидан аҳолини белгиланган меъёрга мувофиқ кундалик эҳтиёж моллари билан таъминлаш юзасидан ҳукумат қарорлари сўзсиз бажарилишини талаб қилмаяптилар.

Жойларда ҳалигача жамғармалар ва ресурсларни тақсимлашнинг воситаси пухта ишлаб чиқилмагани, дўконларга молларни олиб келиш ва аҳолига сотишни ҳисобга олиш йўлга қўйилмагани таъкидланди. Ижроия комитетлари бу масалалар билан мунтазам шуғулланмаяптилар, маҳаллий ва хўжалик идоралари куч-ғайратларини мувофиқлаштириши керак бўлган район штаблари ишламаяпти.

Бухоро вилоят ижроия комитети, Ўзбекбирлашув ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг коммунист раҳбарларига бир ҳафта муддатда кўрсатилган камчиликларни тугатиш, айбдорларни қаттиқ жавобгарликка тортиш ва бу соҳаларни билимдон кадрлар билан мустаҳкамлаш юзасидан тадбирлар кўриш топширилди.

Комиссия Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ С. Т. Тошқуловнинг Тошкент шаҳрида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари савдосини ташкил этишдаги камчиликларни тузатишга доир кўрилаётган тадбирлар тўғрисидаги ахборотини тинглади. Тошкент шаҳар деҳқончилик-саноат тизимининг раҳбарияти аҳолига мева-сабзавот маҳсулотлари сотиш хизматини яхшилаш учун бор куч ва ғайратларини сарфлаётганликлари тўғрисидаги ахборот маълумот учун қабул қилинди. Республикамиздаги барча вилоятлар шаҳар аҳолисини бу маҳсулотлар билан таъминлашларига доир ишлар йўлга қўйилмоқда. Яқин кунларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари савдоси ёйма бозорлари ташкил этилади.

Комиссия мажлисида Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг озиқ-овқат маҳсулотлари ва молларни республикадан ташқарига олиб чиқиб кетишни расмийлаштириш тартиби тўғрисидаги таклифи ҳам кўриб чиқилди.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

● Бугун Ўзбекистон пойтахтида «Ишбилармонларнинг Тошкент учрашуви» очилди. Унда жаҳондаги йирик компаниялар, корпорациялар, банкларнинг йирик ишбилармонлари қатнашмоқдалар.

● Орджоникидзе районидаги «Қибрай» давлат хўжалиги боғбонлари Тошкент шаҳар аҳолисига 50 тоннадан зиёд гилос етказиб беришди. Миришкорлар эртаги шафтоли теришни ҳам бошлаб юборишди.

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Москвада СССР деҳқонлар уюшмаси таъсис съездининг иккинчи босқичи ўтмоқда. Съездда М. С. Горбачев қатнашяпти. СССР Бош вазири В. Павлов делегатларнинг талабига кўра улар ҳузурида нутқ сўзлади.

● Ленинград мэри А. Собчак ҳозирги кўринишдаги Ленинград шаҳар Кенгаши ижроия комитетини тугатиш ниятида эканлигини айтди. Бунинг учун махсус комиссия тузилган.

ХОРИЖДА

● АҚШ давлат котиби Жеймс Бейкер Европа мамлакатлари бўйлаб сафарга йўл олди.

● 16 июнь куни Жанубий гуруҳ қўшинларининг сўнгги эшелони Венгрия ҳудудини тарк этди. Шундай қилиб совет қўшинларини Венгриядан тўла-тўкис олиб чиқиш якунланди.

● Германия ва Польша кеча дўстлик тўғрисидаги шартномани имзолади.

ТОШКЕНТДА бошланган жаҳондаги йирик корхоналар, банклар, ишбилармон корчалонларнинг учрашуви кўпгина турғун бўлиб турган технология соҳасидаги ва тижорат ишларини ҳам силжитиб юборади деб ўйлайман. Фақат бу учрашувларда тегишли вазирликлар, турли соҳалардаги мутахассисларимиз уддабуронлик қилсаларгина қулай имконият бой берилмайди. Баъзилар биз яна чет элга, унинг бераётган маблағларига боғланиб қолибмиз-да деган фикрга ҳам боришлари мумкин. Теран фикрли, халқаро иқтисодий қонуниятларни кузатиб, доно давлат сиёсатини олиб бораётган раҳбарлар асло бундай фикрга бормайди. Чунки ҳозир жаҳон иқтисоди, умуминсоний тараққиёт ўзаро ҳамкорлик, ҳалол савдо, ўзаро мол айирбошлашдан иборат. Менинг фикримча, фақат жумҳуриятимизда сиёсий барқарорлик юзага келиб, илғор жаҳон технологияси киргандагина биз хом ашёни четга чиқарувчидан йирик қайта ишловчи жумҳуриятга айланишимиз мумкин.

бўйича ишбилармонлар гажрибасидан фойдалансак, нур устига аъло нур бўларди. Ҳозирги халқ таълими кучли халқ маорифи бўлиши учун унинг орқасида ўта замонавий маориф саноати туриши лозим. Шунинг учун маориф анжомларини ишлаб чиқарувчи қўшма корхоналар ташкил этиш муаммоси ҳам бор. Бу корхоналар ичида маориф китоблари нашри билан шуғулланувчилар ҳам бўлиши керак. Ҳозирги дарсликлар, ўқув кўргазмаларининг ўта сифатсизлиги шунга мажбур этади. Умуман, болалар учун папка, ғилоф, муқова ва шунга ўхшаш буюмлар ишлаб чиқарувчи қўшма корхоналарга эҳтиёж сезилмоқда. «Совпластитал»га ўхшаган корхоналар ҳам бир қисм маҳсулотларини мактаб, боғчалар учун йўналтириб юборса жуда яхши бўларди. Арзон-гаров парта, стол, стул, манзарали гулларни болаларбоп синмайдиган қилиб тайёрлаш йўлларини ўйлаб кўриш керак. Хўш, нима учун бу машҳур корхонада болалар учун ручка, чизғич, планшетлар, турли ўйинчоқлар ишлаб чиқарилмайди?

Муаллим мулоҳазалари

ЯШАШНИНГ АЗАЛИЙ ҚОНУНИЯТИ

Маълумотларга кўра ҳозир жумҳуриятимиз мамлакат аҳолисининг 7 фоизини ташкил этиб, ялпи ижтимоий маҳсулотнинг атиги 3,5 фоизи бизда чиқарилар экан.

Хўш, аҳвол шундай бўлгач, янги бозор шароитига кириб бўладими? Бунинг устига бозор иқтисоди бўйича етарли тажрибаларимиз йўқ. Иттифоқ шартномаси ҳам ҳали «қиёми»га етмади. У ишга тушиб жумҳуриятлар бир-бирини тушуниб олиши учун ҳам маълум бир вақт керак ҳали. Жаҳон илғор иш услубларини ўз мамлакатига олиб киришни кейинги вақтларда тез ривожланган барча давлатлар ўз бошидан ўтказдилар, десам ҳеч янглишмайман. Чунончи, Туркия, Япония, Малайзия каби давлатлар шу йўлдан бордилар.

Тошкентда ишбилармонлар учрашуви ўз мавридида бўлиб, бу каби юзма-юз мулоқотларга катта эҳтиёж сезилиб турибди. Албатта, бу учрашувга ҳукумат миқёсида анчадан бери катта тайёргарлик кўрилаётганлигини матбуот хабарларидан биламиз. Лекин ҳар бир киши, ҳар бир соҳа ходими бундай учрашувлардан бирор наф кўриши керак. Бевосита учрашув қатнашчиларига баъзи фикрларни бериш ҳам фойдадан ҳоли эмас, назаримда.

Зеро, имконият даражасидаги маслаҳатлар ҳам кор қилиб қолиши мумкин.

Мен ўқитувчи бўлганим учун халқ таълими, олий таълимнинг бугунгидек шароитларда ривожланиб кетишига кўзим етмаяпти. Ҳамма қатори бир инсон сифатида эса тиббиётимизнинг қолоқлиги, касалхоналаримизнинг ҳозирги жиҳозланишидан хавотирланаман. Очиғини айтганда, хорижий давлатларда халқ таълими ҳам, тиббиёт ҳам юксак ўқитиш воситалари — электроника, компьютерларга асосланиб қурилиб бўлинди. Мактабларимиз ночор ҳолатда, қишлоқ касалхоналарига сув кирмаган бир пайтда бу гапларни гапириш кулгили бўлса-да, лекин биз ҳам ҳозирданоқ фаол ҳаракат қилмасак, депсиниш янаям кучайиб кетиши мумкин. Ана шуларни ҳисобга олганда учрашувда жумҳуриятимиз вилоятларида қўшма компьютерларни ишлаб чиқарувчи заводларни барпо этиш масаласини қўйиш керак. ЭҲМларнинг ўзимизда ишлаб чиқарилиши четдан олиб келишга нисбатан жуда арзонга тушган бўлар эди. Бунинг устига ҳар хил солиқлар, божхона тўловлари масаласи ҳам ҳал бўлар эди. Тошкентга келувчилар орасида албатта электроника мутахассислари бўлади, улар билан компьютерлаштириш масаласи бўйича нисбатан арзон келишувга мувофиқ шартномалар тузиш фойдадан ҳоли бўлмайди. Соғлиқни сақлаш учун асосан диагноз қўя оладиган компьютер ва уларга дастурларни олиб келиш масаласи туради. Биз бундай ноёб техникаларни яқинда Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасида кўрдик. Биз айниқса реанимация бўлимлари учун оғир экологик минтақалардаги касалликларни даволаш учун, юрак-қон томир, мия суратини чизиб берадиган ЭҲМларга жуда муҳтожмиз. Чуқурроқ мулоҳаза қилиб кўрайлик, мамлакатларнинг ривожланишига, ҳар томонлама юксалишига туртки бўлган омил — айни компьютерларни ҳамма бўғинларга олиб кириш мумкин бўлганлигини биз томондан иштирок этаётган барча ишбилармонлар билишлари шарт. Тўғри, бу ноёб технологияни фаолиятимиз барча жабҳаларига олиб кириш жуда кўп сонли мутахассисларни талаб қилади. Бу ерда яна бир нарсани ҳам ўйлайлик. Аминманки, чет эл бизга таклиф этадиган барча технология ёки қўшма корхоналарда албатта ноёб компьютерлар ҳам бўлади. Биз ўшанда компьютерларни ўрганишга ўз-ўзидан мажбур бўламиз.

Агарда таълим соҳасида ҳам ўзаро тажриба алмашсак, улардаги ўқитиш воситалари билан яқиндан танишсак, ўқитувчиларни ўзаро айирбошлашни йўлга қўйсак, янги ўқитиш услублари

Бу оддий нарсаларни бошқа қардош жумҳуриятлардан олиш ҳам бугунги шароитларда биз учун қимматга тушиши мумкин. Ҳозирги кунда жумҳуриятимизга Россия, Украина, Белоруссиядан мактаб анжомлари ташиб келтирилади. Янги иқтисодий шароитда бу жумҳуриятлар бизга ўйлашиб маҳсулотлар беришини, транспорт ва молнинг умумий таннархи 2-3 марта ортганлигини ҳисобга олсак масаланинг ўта нозиклиги тушунарли бўлади-қолади. Устига-устак табиий ўсиш катта, 2010 йилга бориб 35 миллион аҳоли жумҳуриятимизда истиқомат қилади. Шундан 15—17 миллиони мактаб ёки олий ўқув даргоҳларида таҳсил кўради. Босқичма-босқич ўрта ва кичик корхоналарни халқ таълими учун асбоб-анжомлар ишлаб чиқаришга мослаштириш керак.

Учрашувларнинг мақсади мудом иқтисодий қийинчиликларни енгишнинг осон йўлини топиш экан, халқ таълими ва соғлиқни сақлашда ҳам ана шундай йўлни ахтармоқ зарур. Менимча, бугунги кунга келиб йирик мактаб ва даволаш муассасаларини қуришдан воз кечиш керак. Шу каби иншоотларга ҳам кичик мактаб, кичик касалхона каби атамаларни қўллайвериш ва иложи бўлса қўшма корхонага ўхшаб, қўшма мактаб, қўшма амбулатория ёки қўшма касалхона муаммосини ҳам кўтариш лозим. Хўш, нима учун бу атамани фақат ишлаб чиқариш корхоналарига қўллаш мумкин-у, мактаб ёки даволаш масканига қўллаб бўлмайди? Шифокор ёки ўқитувчи ҳам ташқи дунё билан эркин алоқа қила олиши даркор. Токи, хориж тиббиёти, халқ таълимининг энг яхши намуналарини ўз иш фаолиятида қўлласин.

Юқорида тилга олинган кичик мактаб, кичик касалхонада ўйлайманки, сифат ҳам юқори, интизом ҳам яхши бўлиши мумкин. Менимча, жуда катта мактаб ёки даволаш масканларини қуришдан воз кечиш керак. Бундай даргоҳлар катталашгани сари на бошқариб бўлмоқда ва на сифатли ишламоқда. Узоғи билан 400—500 киши таълим оладиган ёки даволанадиган қилиб қуриш лозим. Мен чет эл халқ таълимига доир мақолаларни ўқиганимда уларда бизга ўхшаб 1200—1800 ўқувчига мўлжалланган мактаблар деярли йўқлигига ишонч ҳосил қилдим.

«Ишбилармонларнинг Тошкент амалий учрашуви»да қандай қилиб ихчам ўқув ва тиббиёт даргоҳларини қуриш ҳақида чет эл тажрибаларини ўрганиш масаласи ҳам кўтарилади деб ўйлайман. Жумҳуриятимизда ҳар 8 та мактабнинг бири авария ҳолатида ва ўта ночор тиббиётга эга эканлигимиз ҳаммани бирдек ташвишлантиради.

Ҳа, ҳозирги жўшқин қайта қуриш сиёсатида ҳамма соҳада ҳамкорлик керак. Шундай ҳамкорлик керакки, биз ҳам, ўзгалар ҳам фойда кўрсин. Ер юзида инсон пайдо бўлибдики, яшашнинг бу азалий қонунияти ҳукм сурмоқда. Иқтисодий бақувватланишни ўйлаш даркор. Зеро, ҳар қандай иқтисодий мустақиллик пировардида сиёсий мустақилликка замин тайёрлайди.

Халқимизда азалдан иши унумли усталар ҳурмат қилиниб келинган. Агар шундай усталарга шогирд тушсанг тезда «одам» бўлиб, ўз нонингни ўзинг ейсан деган гап бор. Шу азалий нақлимиз ҳозирги иқтисодий сиёсатга ҳам тегишли. Сабр билан иш ўрганайлик, уларнинг илғор технологиясини олиб кирайлик, бойлик орттириш йўлларини излайлик.

Агар ҳамманинг нияти холис бўлиб, жумҳуриятда ҳуда-беҳудага сиёсий ёки иқтисодий вазият бузилмаса, Президентимиз ўтказаётган сиёсат ҳимояланса, турган гапки, биз яқин йиллар ичида ўзимизни тутиб олиб, иқтисодиёти ривожланган йирик жумҳуриятга айланамиз.

Бахтиёр КАРИМОВ,
муаллим.

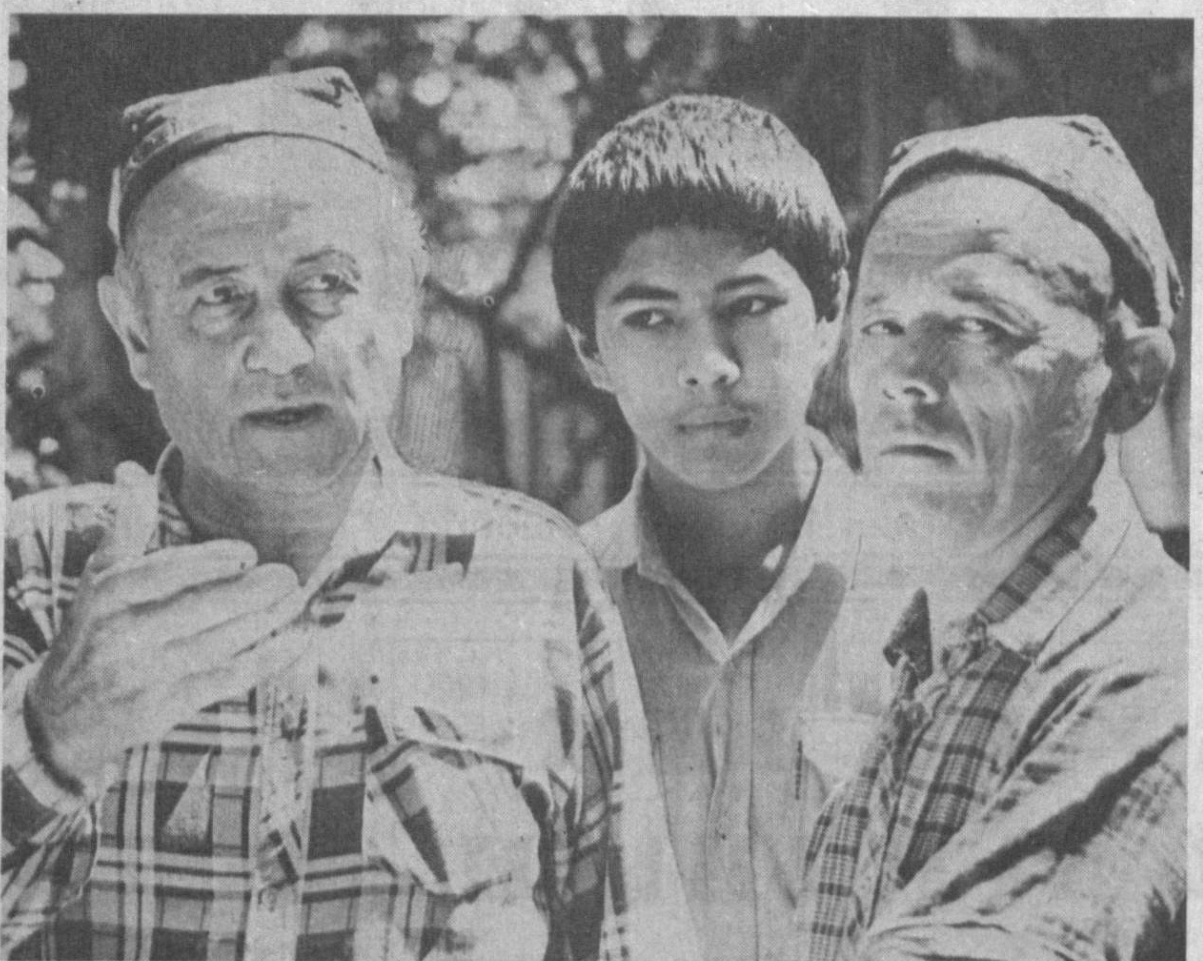

●

Сергели районидаги махсус мебель фабрикасида жумҳуриятимиздаги барча идора ва ташкилотлар учун мебеллар тайёрлаб берилади. Шуниси қувонарлики бу корхонада кўплаб қўли гул усталар, меҳнат фахрийлари ишлашади. Янги ишга келган ёшлар эса улардан мебелсозлик тажрибасини ўрганиб боришади.

Ўтган йилдан бошлаб бу ерда миллий номда «Наврўз» деб аталган мебеллар термаси ишлаб чиқарила бошланган эди. Фабриканинг 2-цехи ишчилари бу борада яхши натижаларга эришмоқда.

СУРАТДА: 2-цехнинг фаолларидан, меҳнат фахрийлари И. Исроилов, А. Абдураҳмонов ҳамда ёш ишчи А. Ёқубовлар (ўртада) ўзаро суҳбатда.

Рустам Шарипов сурати.

●

Ўзбекистон ва жаҳон

САМАРАЛИ САФАР

«Ўзбекистон — Покистон» жумҳурият жамиятининг делегацияси Покистон сафаридан қайтиб келди. Жамият бундан бир йил аввал тузилган эди. Ўзбекистон телеграф агентлиги мухбири чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти раёсатининг раиси С. У. СУЛТОНОВА билан суҳбатлашди.

— Биз Покистонга Покистон — Совет дўстлиги жамияти таклифига биноан биринчи марта бордик. Делегациямизга академик, Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши халқаро ишлар комитетининг раиси, «Ўзбекистон — Покистон» жамиятининг президенти П. Қ. Ҳабибуллаев бошчилик қилди. Мазкур мамлакатда етти кун бўлдик. Ана шу вақт мобайнида Карочи, Лохур, Исломобод шаҳарларига бордик. Жуда катта таассуротлар олдик. Энг муҳими мамлакат расмий, илмий ва савдо-саноат доираларининг, кенг жамоатчиликнинг Ўзбекистон билан ҳар томонлама алоқаларини бевосита йўлга қўйишга тайёрлиги ва буни чин дилдан истаётганлигидир. Бизга айтишларича, ўнглар ҳам, сўл кучлар ҳам мазкур масала юзасидан бир хил фикрдадирлар.

— Қандай аниқ масалалар ҳал этилди?

— Кўпгина фойдали, амалий учрашувлар бўлди. Уларда Ўзбекистон билан Покистон ўртасида турли соҳалардаги ўзаро муносабатларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш масалалари ҳал қилинди. Жумладан, Карочи ва Лохур савдо-саноат палаталарининг раҳбарлари билан суҳбатлашдик. Суҳбатларда бу шаҳарларнинг тадбиркор кишилари, ишбилармонлар қатнашдилар. Амалий ҳамкорликни ҳам умуман, ҳам муайян корхоналар билан ривожлантириш истиқболлари кўриб чиқилди. Масалан, «Шарқ гули» бирлашмаси билан шундай масалалар ҳал қилинди. Делегация таркибида мазкур корхона бош директори Р. Ҳ. Отажонова бор эди. «Шанган котекс» фирмаси жумҳуриятимиз билан шарбатлар, сут, қатиқни идишларга жойлаштиришда ҳамкорлик қилишга тайёрлигини маълум қилди.

Покистон олимларини сил касалликларини даволаш борасида Ўзбекистон олимлари яратган усул қизиқтириб қолди. У ердаги шифокорларни иш ўрганиш, малакасини ошириш мақсадида Ўзбекистонга юбориш тўғрисида битим тузилди. Фуқаро авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг биз билан Покистонга борган вакили Б. У. Салимов Тошкент ва Карочи ўртасида бевосита ҳаво йўли очиш тўғрисида музокаралар олиб борди.

Покистонлик тадбиркорларнинг «Ишбилармонларнинг Тошкент учрашувида» қатнашиши тўғрисидаги масала ҳам муҳокама қилинди. Масалан, учрашувда Покистоннинг машҳур «Табани» фирмаси иштирок этади.

— Бошқа учрашувлар ҳам бўлгандир?

— Биз ўқув юртларига, илмий, маданий марказларга бордик. Лохурда Покистон — Совет жамияти фаоллари билан, тараққийпарвар хотин-қизлар ташкилотларининг вакилалари билан учрашдик. Дарвоқе, бизнинг ташрифимиз Покистон — Совет дўстлиги жамияти фаолиятининг кучайишига қандайдир даражада таъсир кўрсатди. Расмий маъмурлар биз билан суҳбатларидан сўнг, ушбу жамоат ташкилотига катта ишонч билдира бошладилар.

Учрашувлар чоғида бизнинг дорилфунунда покистонлик ёш олимларнинг иш ўрганиш, ТошДД билан «Ҳамдард миркази» ўртасида талабалар ва муаллимлар алмашиш масалалари муҳокама қилинди. Лохур билан Самарқанд ўртасида биродарлик алоқаларини ўрнатиш, саёҳатчилар, рассомлар, ёзувчилар алмашиш имконияти ҳам кўриб чиқилди.

Олимларимизга илмий марказларда лекциялар ўқиш имконияти берилди. П. Қ. Ҳабибуллаев халқаро муносабатлар илмгоҳида, ТошДД доценти Р. Ғ. Ҳолмирзаев стратегик тадқиқотлар маркази — Ғолиб академиясида лекциялар ўқишди. Делегациямиз аъзолари «СССРнинг Ўрта Осиё жумҳуриятлари билан алоқалар» деб аталган семинарда қатнашдилар.

Биз учун СССРнинг Покистон жумҳуриятидаги фавқулодда ва мухтор элчиси В. П. Якунин билан бўлган учрашув муҳим аҳамият касб этди, унда кўп нарсаларни билиб олдик.

— Сайёра Умаровна, Сизга, Ўзбекистоннинггина эмас, бутун мамлакат жамоатчилигини тўлқинлантираётган бир саволни бермоқчи эдим. Бу савол ҳарбий асирларимизнинг қисматига тааллуқли. Улар ҳақида бир суҳбат бўлдими?

— Карочида вилоят ассамблеяси (парламенти) спикери А. Розиқхон ва шаҳар ҳокими М. Фарух Саттор билан музокаралар олиб борганимизда бу масала кўтарилди. Биз Покистондан афғон мужоҳиддинлари қўлидаги совет ҳарбий асирларини фақат инсонпарварлик асосида озод қилишда кўмаклашишини илтимос қилдик. А. Розиқхон бу хусусда мамлакат президентига, бошқа раҳбарларга хат билан мурожаат этишга ваъда берди. У мазкур масаланинг ҳал этилиши Совет — Покистон муносабатларининг анча яхшиланишига кўмаклашишини таъкидлаб, айни вақтда бу ерда уларнинг ҳамма нарсага ҳам қурби келмаслигини айтди.

— Покистон матбуоти сизни унутмадими?

— Делегациямизнинг бу мамлакатда бўлиши маҳаллий матбуотда жуда кенг ва холисона ёритилди. Инглиз ва урдут тилларида чиқадиган ўнлаб рўзномаларда мақолалар ва суратларимиз эълон қилинди. «Тарихий алоқалар — ҳамкорликнинг ҳал қилувчи омили», «Ўзбекистон билан Покистон ўртасида бевосита ҳаво йўли очилиши таклиф этилди», «Покистон Ўзбекистон билан савдо-сотиқ муносабатларини мустаҳкамлаши керак» сарлавҳали мақолалар эсимда сақланиб қолди. Телевизион янгиликларда ҳам делегациямизнинг у ерда бўлиши яхши ёритилди.

— Бўлиб ўтган суҳбатлар, таассуротлар ён дафтарларингизда, хотирангизда қолиб кетмайдими?

— Биз жумҳурият ҳукумати учун махсус ҳисобот тайёрлаймиз. Ўйлайманки, хулосаларимиз, таклифларимиз Покистон билан муносабатларни ривожлантириш масалаларини ҳал этишда ёрдам беради.

Виктор ДРАЧЕВ.

ОЛТИН ЁЗ—ЎТМОҚДА СОЗ

Кашшофлар ёзи бошланди. Ҳозир Чимён тоғ ён бағирларида жойлашган пионер лагерларида юзлаб тошкентлик болалар дам олишмоқда.

СУРАТЛАРДА: Чимёнда дам олаётган кашшофлар палаткали шаҳарчада; ёш сайёҳлар сайрга чиқишди.

Равиль Альбеков суратлари.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

ЯХШИ КУНЛАРГА УМИДВОРЛИК

Маъсуда опа «Малика» бирлашмасининг 1-цехида бригада бошлиғи. Бригадир деган номни ҳисобга олмаганда унга бор-йўғи бир юз ўттиз сўм маош белгиланган. Бу маошни оқлаш учун бригадир, «оддийгина» режаларнинг уддаланишига ҳаракат қилиши керак. Аммо, бунга эришиш осонми?

Бунинг учун биринчи навбатда ишда узилиш бўлмаслиги учун елиб-югуриш, ип, мато, уқа, безаклар тўлиқ бўлиши ҳақида бош қотириш зарур. Ҳамма нарса етарли бўлгач, ишчининг иш унумдорлиги, иш вақтидан тўлиқ фойдаланиши ҳақида ўйлаш лозим.

— Ҳаммамиз ҳам аёлларимиз. Бир коримиз битармикан, деб болаларимизни қолдириб, оиламиз бағридан ситилиб чиқиб ишга келамиз. Юз сўмнинг уёқ-буёғида ойлик оладиган чевар ҳозирги шароитда қандай кун кечириши мумкин? Яна режа деган гаплар бор. Режани бажариш учун қадалиб ишлаш керак. Гоҳида қизларга дугонаси билан икки оғиз сўзлашгани учун ҳам танбеҳ беришга тўғри келади. Танбеҳ бераману, ичим ачишади. Булар ҳам ўзимизга ўхшаган инсонларнинг арзандаси. Ўзимиз бир фарзандни оёққа турғазгунча не азобларни кўряпмиз. Буларнинг ота-онаси ҳам осонликча катта қилганмикин, — дейди Маъсуда опа Парпиева.

Сифат яхшилигидан ишчилар унчалик манфаатдор эмас. Шунинг учун сифати жўнроқ бўлса-да, сонини тўлиқ бериш, бир амаллаб режани бажаришни ўйлайдилар, — дейди сўзини давом эттириб бригадир.

Ҳа, бу ҳақ гап. Чунки, маош шундай ҳам етарли эмас, сифатига жиддий эътибор бериладиган бўлса, режа бажарилмай қолади. Ҳозирги кунда сон ҳам керак, нарх ошгандай кейин сифат ҳам керак.

— Билмадим, негадир дўконларда шу кунларда ўзимиздан чиққан трикотаж ичкийимлар ҳам камайиб кетибди. Қизларимиз «Ўзимиз тиккан бу ич кийимларни қаердан топсак бўлади», деб менга савол беришади. Биргина бизнинг бригадада бир смена давомида 800 та ичкийим тикилади. Тахминимча, бир куннинг ўзида корхонамизда беш мингта атрофида ичкийим тикиладиган бўлса, улар қаерда сотиляпти, экан? Қизларимиз бир неча маротаба ўзимизда чиқадиган маҳсулотлар савдоси уюштирилишини, ҳеч бўлмаса, корхона атрофида савдо шохобчаси ташкил қилиниб, ўз ишчиларимизни трикотаж маҳсулотлари билан таъминлаш йўлга қўйилишини илтимос қилишди. Негадир бу масала ҳал бўлмаяпти.

— Ишчиларга муносабат масаласи қандай? Корхона раҳбарлари томонидан бирор ёрдам, мадад бериладими?

— Раҳбарлар томонидан ғамхўрлик кўрсатилиб, товон (компенсация) тўланмоқда. Овқатланишимиз учун ҳар иш кунига бир сўмдан қўшимча ҳақ белгиланди. Директоримиз Рустам Маҳкамович Ғуломов кириб, ҳар бир жараён учун ўн фоиздан қўшимча ҳақ тўланишига қарор қилинганини айтдилар. Булар учун раҳмат. Аммо, охирги пайтда корхонамизда милиция қўриқчилиги ташкил этилди. Улар ҳаммани синчковлик билан текширадилар, ташмачиликнинг олдини олиш учун ҳаракат қилишмоқда. Бу яхши. Лекин, афсуски, баъзи милиция ходимларининг ишчиларга муносабатини ҳеч ҳазм қилиб бўлмаяпти. Қадалиб ишлаб, юраги сиқилиб, толиқиб ишдан қайтаётган қизларга баъзан жуда ножўя муомала қилгандай муомалада бўладилар. Салга силтаб, қўполлик қиладилар. Очиғини айтганда, бизлар аёл бўлиб нима роҳат кўряпмиз? Ҳамма ишчининг дам олиши учун шароит бўлмаса, тирикчилик ташвиши ва рўзғор юкидан, кейинги пайтларда етишмовчилик муаммоларидан на ўзимизга қарашга, на маданий ҳордиқ чиқаришга вақт тополмасак. Бизни иш ҳам, турмуш ҳам эзаётганга ўхшайди. Ҳаммасидан милициянинг қилиғи ошиб тушади. Ахир ҳар бир ишчи ўғри эмас-ку.

— Яхши кунлар олдинда эканига ишонасизми?

— Албатта, бозор иқтисодиёти бирдан нархларни кўтаришдан бошлангани кўпчиликни норози қилиб қўйди. Умид қиламизки, бундан бўёғига сифатни кўтариш учун, ишчига меҳнатига яраша ҳақ тўланишига ҳам ҳаракат қилинади. Президентимиз айтганларидай, ишчининг моддий манфаатдорлиги ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қилинади. Шу кунлар тезроқ келишига умидворман.

Дилором СУЛТОНОВА

Янгиликлар Воқеалар

БИР СОАТДА БИР ЯРИМ МИНГ ДОНА

Муборак газни қайта ишлаш заводи ҳузурида «Осиё» деб аталган кичик корхона тузилди. Бу корхона минерал сувларни идишларга қуйишни йўлга қўйди. Иссиқ сув 800 метр чуқурликдан чиқади, кимёвий таркиби ва таъми жиҳатидан Тошкент минерал сувига ўхшаб кетади. Линия бир соатда бир ярим минг дона шишага сув қуяди. Шунча сув кичик шаҳарга бемалол етиб ортади. «Осиё» кичик корхонаси муборакликларга лимонад ва музқаймоқ ҳам тайёрлаб беради.

ИЖОДИЙ МУСОБАҚА

Ўзбекистон меъморлар уюшмасида ўзига хос ижодий мусобақа ўтказилди. Мусобақада ижодий уюшманинг шу ернинг ўзида рангтасвир, графика санъати, меъморчилик сирларини ўрганаётган ёш истеъдодлари қатнашдилар. Эркин мавзуда асар яратиш юзасидан болалар ўртасида бошланган мусобақа икки соат давом этди. Шундан сўнг ҳакамлар мусобақа якунини чиқаришди. Барча мусобақа қатнашчиларига дипломлар ва совринлар топширилди, энг яхши асарлар Пушкин кўчасида жойлашган уйдаги кўргазмага қўйилди.

ХОРАЗМ ФЕРМЕРЛАРИНИНГ ҲИССАСИ

Тайёрлов пункти Гурлан районидаги Киров номли жамоа хўжалигида ишлаётган фермер Б. Қурбонбоевдан сутни энг юқори нархда, бир литрини 65 тийиндан қабул қилиб олмоқда. Бунинг сабаби — сутнинг ниҳоятда қуюқлигидадир. Фермер ҳар ойда фақат сут сотишнинг ўзидан икки минг сўм пул олмоқда. Молларни яхшилаб парваришлаш, улар учун яхши озуқа танлаш натижаси шундай бўлмоқда.

Лекин у асосан гўшт етиштиришдан даромад олмоқда. Йил бошидан бери олтита бузоқни кушхонага жўнатди. Бу уч тоннадан ортиқ гўшт демакдир. Натижада 15 минг сўм даромад қилди.

Баҳромнинг 60 тадан кўпроқ қўй ва эчкиси ҳам бор. У ҳар якшанбада чорва бозорида бир неча бош қўй ва қўзиларни сотмоқда.

— Гарчи анчадан бери мол боқаётган бўлсам ҳам, ўз-ўзидан фермер бўлиб қолганим йўқ, — дейди Қурбонбоев, —район деҳқончилик-саноат уюшмаси ёрдам берди. Ҳозир менга ўн гектар ҳосилдор ер ажратиб беришган. Унга асосан озуқа экинларини экканман, полиз экинларини ҳам унутганим йўқ. Фермам мунтасил кенгайиб бормоқда. Ҳозир 12 та сигирим, 23 та бузоғим бор. Ишни қарзга олган пулларни сарфлашдан бошладим. Бироқ, дастлабки якунлар шуни кўрсатмоқдаки, мен тез орада давлатдан қарзимни бутунлай узаман.

Ҳозир Хоразм жамоа хўжаликлари билан давлат хўжаликларида ташкил этилган 160 дан кўпроқ фермер хўжалиги муваффақиятли ишламоқда. Улар гўшт ва сут етиштиришга сезиларли ҳисса қўшишмоқда.

ДОН ҲАММАГА ЕТАДИ

Қашқадарёдаги Карл Маркс номли давлат хўжалигида жумҳурият Президентининг Фармонини бажаришга киришдилар. Мазкур хўжалик меҳнаткашларига етиштирилган янги ҳосил ҳисобидан дон бера бошлашди. Улуғ Ватан уруши фахрийлари навбатдан ташқари текинга ғалла олдилар. Элликдан ортиқ собиқ жангчига юз килограммдан сара дон берилди.

Вилоятдаги бошқа хўжаликлар ҳам ўз ходимларига бир центнердан ғалла бера бошлади. Энди кўпгина давлат хўжаликлари ва жамоа хўжаликларида ғаллани ўз тегирмонларида янчиш имконияти бор.

ЯНГИ ҚУВВАТЛАР ИШГА ТУШИРИЛДИ

«Андижонкабель» заводи ишга тушириладиган комплекснинг иккинчи навбатида телефон кабелларини ўраб, иҳота қиладиган цех мўлжалдагидан илгари фойдаланишга топширилди. У аввалги цехлардан ўзининг қуввати билан ажралиб туради — бир кеча-кундузда минг километр маҳсулот бериши мумкин. Айни вақтда у электроника билан жиҳозланганлиги туфайли ундан фойдаланиш қулай, линия бир вақтнинг ўзида иккита ишни бажаради.

— Финляндия ва Финляндия—Швейцарияда ишлаб чиқарилган бу замонавий техникани корхонамизнинг А. Вольф ва В. Боронов бошлиқ бригадалари ишчи ва мутахассислари ўрнатдилар, — дейди завод директори Е. Одилов.— Яқин кунларда СССР Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги Олмаота бошқармасининг бригадалари ёрдамида кабель ўрайдиган линияни ишга туширамиз. Янги ускуналарда ишлайдиган кадрлар тайёрланди.

Ишга тушириладиган корхонамиз маҳсулотларини Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Молдова, Украина, Россияда кутишмоқда. Янги ишлаб чиқариш лойиҳадаги қувватга чиққач, буюртмачиларнинг эҳтиёжини қондиради — йилига ўн миллион метр кабель маҳсулоти ишлаб чиқаради.

(ЎзТАГ).

1991 йил— Ўзбекистонда Алишер Навоий йили

⊙ Ўзбек ва уйғур халқларининг шаклланиши, ривожланиши, маданияти, тили, урфу одати ва тарихи кўп жиҳатдан муштараклигидан ташқари, улар униб-ўсган, улғайган замин ҳам аслида бирдир.

УЙҒУР АДАБИЁТИНИНГ ҲАМ УСТОЗИ ЭДИ

XV АСРДАН кейинги уйғур маданиятига нигоҳ ташлаганимизда, ўзбек-уйғур маданиятида умумийлик ва ҳамоҳанглик, қолаверса, ўзаро яқин мулоқот сезилиб туради. Бу жиҳатдан улуғ устоз ва мутафаккир Алишер Навоийнинг ижоди алоҳида эътиборга сазовордир. Зеро, бу буюк шоир ижоди ҳар икки халқ маданиятида устодлик, ибрат ролини ўйнамоқда. Уйғур санъатининг гултожига айланган «Ўн икки мақом» матнлари орасида салмоқли ўрин эгаллаган Навоий шеърияти авлоддан авлодга, асрдан-асрга ўтиб, тобора тийрак, кенг илдиз отмоқда.

«Ўн икки мақом» куйларига муносиб, мазмун жиҳатдан теран бўлган шеърларни саралаш иши XVI асрнинг биринчи ярмидан бошланди. Шу қутлуғ ишнинг ташаббускорлари «Саидия давлати»нинг бош раҳнамоси, етук олим, шоир Султон Саидхон ва у вафот этгандан сўнг унинг ўғли Абдурашидхон, унинг умр йўлдоши Омонниcохон ҳамда Юсуф Қидирхон Ёркандий бўлдилар. Улар «Ўн икки мақом» матнлари ичидан мазмун ва маъно жиҳатдан унча мукаммал бўлмаган, таъсирчанлиги камроқ шеърларни чиқариб, уларнинг ўрнини Навоий ғазаллари билан тўлдиришни мақсад қилиб 39 дан зиёд ғазалга куй басталадилар ва бу ишни давом эттириб, «Ўн икки маъқом»нинг аксарият матнини Навоий ғазалларининг эгаллашига олиб келдилар. Мазкур куй (нота) нуқталар асосида ифодаланган бўлиб, уни мусиқа санъатимизнинг бобоси Абу Носир Форобий ҳазратлари кашф этганлар. Юсуф Қидирхон Ёркандий эса уни тўлдириб, қиёмига етказиб мукаммаллаштирган.

Абдурашидхон Ёрканд шаҳрида тахминан 1509 йили туғилиб, 1570 йили 61 ёшида вафот этган. Отаси Султон Саидхон вафотидан кейин 1533 йили тахтга ўтириб, «Саидия давлати»га 27 йил подшолик қилган.

Абдурашидхон жуда кичик чоғида (4 ёшда) савод чиқарган, ўз даврининг мактаблари ва мадрасаларида таҳсил олган, бутун мусулмон шарқидаги халқларнинг илмий, бадиий ва фалсафий жавоҳирларига такрор, такрор мутолаа қилган, араб, форс тилларини худди туркий тилни билгани каби мукаммал ўрганган чўнг аллома, ўта истеъдодли шоирдир. У мусиқа илми, бастакорлик соҳасида жуда етук, тенгсиз бўлган. Бундан ташқари, у ҳарб илмини мукаммал эгаллаган.

Абдурашидхон тахаллуси «Рашидий» бўлган. У буткул бадиий ижодиёти давомида Рашидий тахаллусини қўллади. Ўша ном билан танилди, шуҳрат қозонди. «Саидия давлати» (Ёрканд хонлиги) ҳақида ёзилган айрим тарих, хотиралар унинг номи билан аталган. Бу фикримизни Маҳмуд Жўроснинг «Тарихи Рашидий» номли китобининг ўзигина тасдиқлайди.

Абдурашидхон бутун ҳаёти, фаолияти, ижодиёти давомида Навоий изидан борди, унинг анъанасини ривожлантирди. У фан, маданиятнинг буюк арбоблари, боболари, мутафаккирларининг сиймоси олдида ҳамиша бош эгдилар. Мутафаккир боболарнинг зиёратгоҳларини таъмирлаш, яхши ва гавжум жойга кўчириш ишларини ҳам диққат марказида тутарди. Жумладан, у Юсуф хос Ҳожибнинг қабрини Қашқар шаҳрининг шимолини ёқалаб оқувчи Туман дарёси ёқасидан шаҳар ўртасига кўчириб, ўша ерга басавлат мақбара ўрнатган, обод қилган. Шунингдек, Қашқар, Ёрканд, Хўтан шаҳарларида қатор мадрасалар, масжидлар бунёд эттирган.

Абдурашидхоннинг Навоий изидан борганлигини ўзидан аввал ўтган султонларга ўхшамаслигида, ғоят камтарлигида, самимий, инсонга эҳтиромли муносабатида, табақа ажратмаслигида кўришимиз мумкин. Унинг бу фазилатлари фан-маданият намояндаларига бўлган узлуксиз ғамхўрлигида тағин ҳам яхлит кўринади. Бу ҳол ғазалларида яққол акс этган:

Дунё бир ҳуси аҳлидек номеҳрибони пиш эмас,
Кимки севса судидан охир зиёни пиш эмас.
Дунёни боқи тасарруф тутмоғил шаддоддай,
Неча бир ит кам дегандек устухони пиш эмас.
Дунёга фарзанди одамни юбормакдин ғараз,
Қуллиғим қилғойму деб, бир эҳтимони пиш эмас.
Салтанат тахтида мендурман деган ул шоҳлар
Жон берурда бир гадойи нотавони пиш эмас.
Эй, Рашидий, бўлмоғил мағрур жаҳон гулзорига,
Қайси гулшаннинг гули охир хазони пиш эмас.

Маҳмуд Жўрос «Тарихи Рашидий»да: «Абдурашидхоннинг шеърлари кўп эди. Бу қисқа тарихда шеърларидан юздан бири, балки мингдан бирини ёздим», деб изоҳ беради. Бундан биз Абдурашидхоннинг буюк шоирлигини англай оламиз. Лекин минг афсус, Абдурашидхондан 100 йил кейин, Жунғорияга (Шимолий Шарқий Туркистонга) бошлиқ бўлган Жунғор оқсуякларидан Ғолдоннинг қўшинига суяниб, тахтга минган Офоқхўжа уйғур маданиятини яна бир марта ер билан яксон этди. У ўз маслаги йўлида тараққийпарвар анъаналар мужассамлашган китобларни, бебаҳо маънавий бойликларни куйдириб ташлади, илм, маданият аҳлини қирғин айлади.

Чунки Офоқхўжа фанга, маданиятга, илғор анъаналарга, чин муҳаббатга, инсон эркига тиш-тирноғи билан қарши эди. У Абдурашидхон билан Омонниcохонларнинг улуғвор муҳаббатини, аҳду паймонини, бир-бирига содиқ ва вафодорлигини тарихдаги ўрнини ўчирмоққа уринди. Бугина эмас, Рашидий, Нафисий ва уларга замондош бўлган етук ижодкорларнинг қолдирган меросларини бутунлай йўқотишни мақсад қилиб қўйди. Уларнинг асарларини бирма-бир йиғиб олди, йиғиб берганларга пул, мол-дунё ва бошқа нарсаларни инъом этди. Шу йўл билан бу золим ҳукмдор уларнинг буткул меросларини тўплаб, ўзининг қўли билан куйдирди. Шу боис Рашидий, Нафисий ва Қидирхон Ёркандийларнинг фақатгина тарихда мисол келтирган ва баёзларга киритилган айрим ғазалларигина бизгача етиб келган. Бунга қуйидаги сатрларда изҳор этилган фикрларни ўқигач яна бир карра ишонч ҳосил қиласиз.

⊙ ОМОННИСОХОНИМ (НАФИСИЙ). Етук шоира, буюк мусиқашунос, бастакор Омонниcохонбону тахминан 1520 йили Қашқар вилоятига қарашли Маркит ноҳиясининг Тизноб дарёси бўйидаги Қамиш маҳалла кентида ўтинчи ва созанда оиласида дунёга келган. У Султон Абдурашидхон билан турмуш қуриб, Абдукаримхон, Абдулазизхон каби ўғилларини туғиб тарбиялади, сўнгги туғишида (34 ёшида) 1554 йили оламдан ўтади.

Назмий машқини 9 ёшидан, оҳанг басталашни 10 ёшидан бошлаган Омонниcохоним ҳушёрлик, сезгирликда беназир, ақлу идрокда тенгсиз, бардамлик ва дадилликда беқиёс бўлган. Айни чоқда малоҳатли, назокатли, жозибадор бўлганки, қаршисида эркак ҳам, аёл ҳам лол қотиб, ҳайратда боқганлар. «Чордевон»даги барча асарларни такрор, такрор мутолаа этиб, ёдлаб симирган, ижодий ўзлаштирган шоира Навоий назарларини ижодий ривожлантирган, бойитган ҳолда 360 дан зиёдроқ ғазал, маснавий парт кабиларни яратади. Айни чоқда Навоий ғазалларидан 30 тасига ажойиб оҳангларни басталайди. Мазкур оҳангларни «Ўн икки мақом» куйларига монанд айлаб яратгани учун, орадан кўп ўтмай «Ўн икки мақом»нинг таркибий қисми бўлиб қолади. У фан, маданият аҳлининг йиғинлари, базмияларида кўпнинг илтимосига биноан гоҳ уд, гоҳида танбур чалиб Навоий ғазалларига басталаган дардли, мунгли қўшиқларини айтса, баъзида ўз ғазалларига басталаган оҳанграбо қўшиқларини айтиб кўнгилларни яйратган.

Омонниcохоним ҳақида Мулла Исматилла бинни Мулла Неъматулла Мўъжизий «Таворихи Мусиқиюн» китобида ёзади:

«...Султон ўз вазир-амир ва лашкарлари билан пойтахт Ёрканддин отланиб чиқиб, Торим дарёсини бўйлаб Таклимакон даштига шикорға юзланди ва неча кун ўша атрофда бўлди. Султоннинг кечалари деҳқонча содда кийимларни кийиб қўнувчи мусофир сифатида саҳро ёқаларидаги уйларда ғайривона қўнадиган ва шу йўл билан амалдорларнинг фуқароларга зулм-ситам қилганлигини текширадиган одати бор эди. Бир куни Султон шу йўсинда Акрам отлиқ маҳрами билан бир хароба уйга қўнувчи тарзида кирди. Бу уй Маҳмуд отлиқ бир ўтинчининг уйи эди. Бу малика ўша Маҳмуднинг қизи эди. Султон уйнинг бурчагида турган бир танбурни кўриб, Маҳмуддан чалиб беришни илтимос қилди. Маҳмуд: «Мен танбур чалишни билмайман, ушбу қизимиз менга танбур олиб беринг, деб қистаб олдирган. Қизим чалади», деб айтди. Султон: «Бўлмаса қизингиз чалиб берсин», деди. Маҳмуд қизига амр қилди. Қиз танбурни олиб «Панжигоҳ» мақомига шундай чалдики, Султон ҳайрон қолди. Айниқса, қиз ўзи ёзган бир шеърни мақомга солиб ўқиганда, Султон қизнинг муҳаббатидан куйиб, беҳуш бўлиб кетди. Ўша ғазалнинг бир байти бундоқ эди:

Санго юз шукур ёраб, бизга одил подшоҳ
қилдинг,
Фақир-мискинға Абдурашидхонни фано
қилдинг.

Ўша ғазалнинг мақтаъси бундоқ эди:

Нафисий, кеча-кундуз дуо қил тангри
тақдисға,
Ки шоҳинг ҳақида қилмай дуо, қаттиқ
гуноҳ қилдинг.

Ғазал тамом бўлгач, Султон шошиб: «Нафисий» деган шоира ким? Сиз бу ғазални қайдан ўргангансиз», деб сўраган эди, қиз: «Бировнинг ғазалини ёд олиб ўқимайман. Мен Навоий, Фузулий шеърларидан бошқасини ёқтирмайман. Бу ғазал ўзимники», деди. Султон унинг неча ёшга кирганини сўради. Отаси: «13 ёшга кирди», деб жавоб берди. Султон тағин ҳам ҳайратланди. Шу орада Омонниcохоним туриб, ўзи ёзган бир неча шеърни опкелиб кўрсатди. Хатининг ҳусни ўзининг ҳусни билан баҳслашарди. Подшоҳнинг бу хатни шунча кичик норасиданинг ёзганига инонгиси келмай, «Қани энди, мен қараб турай, бир шеър ёзиб боқинг», деган эди, қиз доват, қалам ва қоғоз олиб келиб, қуйидаги байтни ёзди:

Ёраб, бу банда қилди ажаб сукзан манго,
Гўё бу уйга унди оқшом тикон манго!

Султон кулиб: «Ишондим, мени масхара қилманг», деди ва маҳрами билан ташқарига чиқаётиб: «Биз ҳали келамиз», деб кетиб қолди. У қароргоҳга бориб... аҳволни баён этди. Бошиға тож кийиб, устига давож ёпти. Дарҳол ўн қўй ва шоҳи-атласлар тайёрланди. Ярим тунда 40 киши Маҳмуднинг уйига келиб мақсадни айтди. Подшоҳ ўзини ошкор айлаб, тўй қилиб, қизни никоҳига олди».

Омонниcохонимнинг «Ўн икки мақом»ни таснифлашда, унинг матнларини чуқурлаштиришда, бузилган куйларни тузатишда, янгидан ноталаштириб, мукаммаллаштиришдаги хизматлари ва ўйнаган ролининг қиёси йўқдир. У ўзининг чиндан даҳолигини намойиш этган, бутун умрини, ақлини, салоҳиятини халқига, инсониятга бахшида қилган, аёллардан чиққан тенги йўқ сиймо эди.

Омонниcохоним билан Қидирхон Ёркандийларнинг хизматлари туфайли «Ўн икки мақом» асрлар ошиб янграмоқда, авлоддан авлодга ўтиб бормоқда.

⊙ ЮСУФ ҚИДИРХОН ЁРКАНДИЙ. Тарихий хотиралардан маълумки, Навоийнинг ижодий меросини ўзига дастур қилган Юсуф Қидирхон Ёркандий атоқли олим ва шоир, қиёмига етган созанда ҳам мусиқашунос бўлган. У мусиқа назарияси, амалиёти бобида беқиёс эди. Туркий назмда шуҳрат таратган, куй басталовчиларга устоз, туркий чолғу созларини чалишда ўхшаши бўлмаган. Абдурашидхоннинг энг содиқ, энг ишончли дўсти, сирдоши ва ниҳоят, қаламдоши, мақсаддоши ҳам бўлган. Шу сабаб «Саидия давлати»нинг (Абдурашидхон даврида) Бош вазири эди. Абдурашидхон ундан, у Абдурашидхондан асло ажралмас эди. Бирга ишларди, бирга юрарди, бирга турарди. Овқатланишда ҳам, дам олган кезларда ҳам, шикорларда ҳам бири тан бири жон эдилар.

Қидирхон Ёркандий Ёркан шаҳрида дунёга келган. Лекин туғилган йили номаълум, 1572 йили дунёдан ўтган. Тарихий маълумотларга кўра, унинг Ироқ, Эрон, Табриз, Хоразм, Самарқанддан, шунингдек Истамбул, Кашмир, Балх, Шероз каби жойлардан келган ўқувчилари, шогирдлари бўлганки, булар «Таворихи Мусиқиюн»да бирма-бир кўрсатилган.

Қидирхон Ёркандий баркамол шоирлиги ва Навоийга шогирдлигини намойиш этиб «Девони Қидир» номли девон тузган. «Ўн икки мақом» матнлари ичидан унинг ҳам шеърлари жой олган. У яратган назмий жавоҳирларнинг жуда оз қисми бизгача етиб келган, аксарияти Офоқхўжанинг ёвуз нияти билан Рашидий, Нафисий асарлари қаторида ўтга ёқилган. Фақат қўшиқлар, мақомлар орқали оғиздан оғизга кўчиб келган шеърларигина бизгача етиб келган. Унинг мақомларга ёзган матнларининг бирида қуйидаги мисралар бор:

Мақом жаҳонда тонгнинг сабоси,
Жононға жонки, қолун садоси.
Ҳеч тенг келолмас булбул навоси,
Оламда йўқки, унинг баҳоси.

Хулоса қилиб айтганда, Юсуф Қидирхон Ёркандий улкан шоир, олим (мусиқашунос), бастакор ва мусиқа дунёсидаги устозларнинг бири сифатида халқ учун, ватан учун, башарият учун ҳеч ўлмас, ҳамиша барҳаёт ишларни қилди, хусусан 12 мақомни ноталаштириш, матнларини танлаш, бўш ва суст матнлари ўрнини ҳазрат Навоий ғазаллари билан тўлатишда Омонниcохоним билан бирга унинг қилган ишлари ғоятда қимматлидир. «Иккинчи гулланиш» даврининг шаклланишида, ривожида, оламга донғини ёйишда унинг хизмати уйғур халқи олдидагина эмас, балки жаҳон халқлари олдида ҳам таҳсинга сазовордир.

Рўзи ҚОДИРИЙ.

Советлар мамлакатида

ДОҒНИ ЙЎҚОТИШ УСУЛИ

АРХАНГЕЛЬСК. Геология-қидирув ва нефть бутуниттифоқ илмий-тадқиқот илмгоҳининг Архангельск бўлими олимлари сув юзасидаги нефть доғларини кетказадиган восита яратдилар. Сорбент тайёрлаш учун илгари қўлланилмаган ишлаб чиқариш чиқиндиларидан фойдаланилмоқда. Бу кукун сувда чўкмайди, ундан ҳам шўр, ҳам чучук сувли ҳавзаларда сувнинг иссиқлик даражаси ҳар қандай ҳолатда фойдаланиш мумкин, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси учун хавфсиздир. Сорбентнинг муҳим хусусияти шундаки, унинг ёрдамида тўпланган нефть маҳсулотларини аввалги ҳолатига қайтариш мумкин. Сорбентни қўлланиши жуда осон. Нефть қатламига бир текис қилиб кукун сепилади. Бир неча секунд ичида нефть қуюқ ҳолатга келади ва пластик масса ҳосил бўлади. Уни сувдан механик йўл билан йиғиштириб олинади.

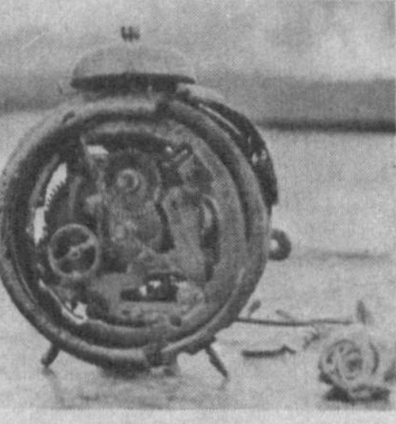

Улуғ Ватан урушининг дастлабки кунларида Брест қалъасида қақшатқич жанглар борган эди.

СУРАТДА: қалъадаги мемориал комплекс кўргазмаларидан бири — уруш бошланганда тўхтаб қолган соат акс эттирилган.

ТАСС сурати.

МЕТРО БЕКАТЛАРИГА САЙҚАЛ

ЖИТОМИР. «Житоминерудпром» бирлашмасининг иккита янги тошга ишлов берувчи корхонаси конвейерларидан метро бекатларига пардоз беришда ишлатиладиган гранит плиталари ишлаб чиқарила бошланди. Италияда ишлаб чиқарилган ва компьютерлар билан жиҳозланган технология линиялари плиталар юзасини ниҳоятда сифатли ва чиройли силлиқлаш, уларни белгиланган катталикда аниқ кесиш имконини беради.

«СИРЕНА» ЯНГРАГАНДА

АЛЕКСАНДРОВ (Владимир вилояти). Балакирово механика заводи «Сирена» деб аталган электрон системаларни ишлаб чиқара бошлади. Бу система хонадонларни ўғрилардан ишончли ҳимоя қилади. Бундай аппаратнинг бир комплекти икки минг хонадонни ўз «ҳомийлигига» олиши мумкин. Ёвуз ниятли кишилар электр симини ёки телефон кабелини узиб қўйган тақдирларида ҳам қўриқланаётган бинога суқулиб киришга уриниш бўлганлиги тўғрисидаги хабар тезда навбатчи оператор пультига етиб келади. Айни вақтда қўриқланаётган ерда жуда кучли қўнғироқ жаранглайди.

Украина ССР. Чернобиль фожиасидан кейин биринчи марта аҳолига нурдан зарарланган ҳудудлардаги қабристонларни зиёрат қилишга рухсат берилди.

СУРАТДА: Паришев қишлоғига яқинларини йўқлаб келган Е. Уруна.

ТАСС сурати.

ДАСТЛАБКИ «ҚАЛДИРҒОЧ»

КИШИНЁВ. «Кирлангач» — «Қалдирғоч» — демакдир. Молдава пойтахтида гагауз тилида чиққан биринчи ойнома шундай деб аталди. Янги нашр ёш муштарийларга аталган. У гагауз болалари ҳаётидагина эмас, айни вақтда жумҳурият жанубида яшаётган бутун 150 минг кишилик халқ ҳаётида ҳам катта воқеадир.

ТАСС.

«МАДАНИЯТ ВА ТУРМУШ»

ЯҚИНДА авиасозлар маданият ва техника саройида ўтказилган узлуксиз тадбир ана шундай ном билан аталди. Тошкент шаҳар ва вилоят касаба уюшмаларининг уюшмалараро маданият маркази ташкил этган ушбу тадбирга келган кишилар бири-биридан ранг-баранг чиқишларининг гувоҳи бўлдилар.

Шу куни болалар ва ўсмирлар учун оммавий ўйинлар ташкил этилди, халқ амалий санъати буюмларининг савдо-кўргазмаси уюштирилди. Лотереялар, китоб, пластинкалар савдоси авжига чиқди. Ҳаммадан ҳам санъат усталари ва ҳаваскорлик дасталарининг аъзолари ушбу тадбирга файз бағишлашди. Бири-биридан шўх ва қувноқ рақслар ижро этилди. Шоирлар, ёзувчилар, бастакорлар билан бўлган учрашув ҳам кўпчиликда унутилмас таассурот қолдирди.

Шу куни суратчимиз Рустам Шарипов ҳам «Маданият ва турмуш» деб номланган ушбу тадбирда бўлиб, ундан бир қанча ҳаяжонли лаҳзаларин суратга олиб қайтди. Бугун биз сиз, азиз муштарийларимиз эътиборига ана шу тадбирдан олинган лавҳаларин ҳавола этмоқдамиз.

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО ВАЗИРЛИГИ

ЖУМҲУРИЯТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ПУЛЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ноозиқ-овқат (саноат) товарлари сотувчиси ва контролёр-кассир;

озиқ-овқат моллари сотувчиси ва контролёр-кассир;

қандолатчилик ва ошпазлик;

музқаймоқ ишлаб чиқариш;

декораторлар (ўқиш муддати 2 йил);

газ-сув автоматларини тузатувчи (ўқиш муддати 11 ой);

бухгалтерлар (ўқиш муддати — 1 ой).

Сотувчи ва контролёр-кассир, ошпазлик ва қандолатчилик ихтисослари бўйича ўқиш муддати — 3 ой, 6 ой ва 8,5 ой:

Курсни битирганларга гувоҳнома ва дипломлар берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГУРУҲЛАР ТЎПЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА ЎЗБЕКИСТОННИНГ ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИДА ЯШОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти қошида ётоқхоналар мавжуд.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700173, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов райони, Собир Юсупов кўчаси, 3-уй (13, 70, 116«э»-автобусларнинг «Тез ёрдам клиникаси» бекати, 4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати). Телефонлар: 75-35-86, 75-35-92.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

3-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1991 — 1992 ўқув йили учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг ихтисосдаги дастгоҳчи, рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳларни бошқарувчи, электр-газ пайвандчи, электр йиғувчи (электр монтёр), саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилувчи чилангар, механика-йиғув ишлари чилангари (маҳсулот сифати назоратчиси), ЭҲМ техника таъмири ва таъминоти электр механиги, авточилангар.

БИЛИМ ЮРТИГА 9—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

11-синф маълумоти билан ўқийдиганларга ўқиш муддати 10 ой.

Билим юртини тугатгандан сўнг эгаллаган мутахассислиги бўйича диплом берилади, ўқиш давомида 30 сўм миқдорда стипендия оладилар.

9-синф маълумоти билан ўқийдиганларга ўқиш муддати 3 йил.

Билим юртини тугатгандан сўнг эгаллаган мутахассислиги бўйича ва ўрта маълумот олганлиги ҳақида ҳужжат берилади.

Ўқиш даври танаффуссиз меҳнат стажига киради.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал бепул иссиқ овқат, кундалик ва кўчалик кийим-кечак билан таъминланади. Ишлаб чиқаришдаги амалий машғулотлар даврида 50 фоиз иш ҳақи тўланади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилида олиб борилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР «ТАШСЕЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳоларга битирганлар олий ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

БИЛИМ ЮРТИГА КИРИШНИ ХОҲЛОВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТОПШИРИШЛАРИ ЗАРУР: директор номига ариза, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, тиббий справка 086/У формадаги, 9-синфни тугатганлиги ҳақида гувоҳнома ёки ўрта маълумот ҳақида шаҳодатнома, 6 дона расм (3х4).

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Бизнинг манзилгоҳимиз: 700050, Тошкент шаҳри, Гёте кўчаси, 54-уй (16, 89-автобусларнинг «Касб касалликлари илмгоҳи» бекати, 21, 49-автобусларнинг «3-ҳунар-техника билим юрти» бекати, 1-йўналишдаги такси М. Горький метро бекатидан қатнайди). 65-06-54, 65-06-55.

ЎЗБЕКИСТОН ССР
ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси

6-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ва «ТОШКЕНТ ШАҲАР ҚУРИЛИШИ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ 4-БОШҚАРМАСИ»

1991—1992 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ДУРАДГОР-ҚУРУВЧИ, СУВОҚЧИ-БЎЁҚЧИ, БЎЁҚЧИ-ГУЛ БОСУВЧИ (деворларга нақш солиш, гул босиш).

Ўқиш муддати 1 — 2 йил.

АВТОСЛЕСАРЬ — ўқиш муддати 1 — 3 йил.
ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ, ҒИШТ ТЕРУВЧИ — ўқиш муддати 6 ой.

9 — 11 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН, ҲАРБИЙ ХИЗМАТНИ ЎТАБ КЕЛГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

6 ойлик гуруҳларда таълим олаётганларга 78 сўм маош. 1 йиллик гуруҳларда ўқийдиганларга эса 39 сўм миқдорида маош тўланади.

2 ва 3 йил ўқийдиган ўқувчиларга 2 марта бепул озиқ-овқат ва кундалик кийиладиган кийим-бош берилади. Ишлаб чиқаришда иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юрти даргоҳида ҳайдовчилар гуруҳи очилган, сиз у ерда ҳайдовчи гувоҳномасини олишингиз мумкин.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР ТОШКЕНТ ШАҲАР ҚУРИЛИШ БОШ БОШҚАРМАСИДА ХИЗМАТ ҚИЛАДИЛАР.

Бизнинг манзилимиз: Тошкент шаҳри, Луначарский узун кўчаси, 69-уй (1, 17, 24, 101«а», 83-автобусларнинг «М. Горький» метро станцияси, 17, 18-троллейбуслар, 6, 13, 22-трамвайларнинг «ПАРТИЯ МАКТАБИ» бекати).

Фарзандларимиз яйрайдиган жой

Дунёда ота-она учун фарзанд азиз! Ҳаётимиз қувончи, бахти, келажагимиз мана шу жажжи, ширинтой болажонларимиз билан ифодасини топади. Енгил металл конструкция заводига қарашли 513-болалар боғчаси яқинда қайта таъмирланди. 280 болага мўлжалланган мазкур боғчада барча қулайликлар бор. Иккита жисмоний тарбия зали, «Эртаклар дунёси» ўйин майдони ҳамда физиотерапия хоналари кичкинтойларни яхши ўсиб, тарбияланишларига хизмат қилмоқда.

Ҳамшира Зоҳида Шотурсунова болаларнинг саломатлигини мунтазам кузатиб туради. Тарбиячилардан М. Жабборова ва А. Колчаковаларни болалар севишади, чунки улар кичкинтойларни меҳр билан парваришлашмоқда.

Рустам Шарипов суратлари.

Турмуш чорраҳаларида

«АЙБИМ НИМА, УКАЖОН?..»

ДИЛИ ҳасратга тўлиб келган бу аёл хонамда узоқ ўтирди. Не кунларга, не туҳматларга қолганини эзилиб-эзилиб, йиғлаб гапирди. «Маслаҳат сўраб келдим. Нима қилай, ёрдам беринг, укажон» деб илтижо қилди. Мен эса нима деб унинг кўнглини кўтаришни билмасдим, лол эдим. Тузукроқ бир сўз айтмоқчи бўлардиму, лекин ўша бир сўзни тополмай қийналардим, тилимга келган фақат «Куйинманг опажон, ҳаммаси яхши бўлади» эди. «Оҳ қанийди шундай бўлса» дея яна бўзларди.

Опани кузатгач, узоқ ўйладим. Охири исм-шарифини айтмасликка қарор қилдим. Шундай ҳам чақимчи деган ном олиб, қанча гап-сўзларга қолгани етар, дедим. Қолаверса, буни ёзишдан мақсадим — унинг кимлигини кўрсатиш эмас, ёрдам бериш, ҳамкасбларидан кечиримли ва бағри кенг бўлишларини илтимос қилиш эди. Дарвоқе, кечиримли дедим, дедиму яна хаёлга толдим. Нима учун кечирим сўраши керак, сўрашга яраша унинг айби борми?

— Ҳамма гап-сўз олдинги мактабда ишлаётганимда бошланди, — ҳикоя қилади муаллима опа. — Назоратчилар текширганни келишиб илмий мудирнинг ўқитувчиларга қўшимча ҳақ ёзиб олиб юрганини аниқлашди. Шу иш юзасидан педагоглар билан савол-жавоблар ўтказишди. Навбат менга келганда саволларига тўғри жавоб беришга мажбур бўлдим. Негаки, ёлғон аралашса, билиб қолишларидан, ўзинг ўқитувчи бўлатуриб... деб таъна қилишларидан рости қўрқдим. Шундан сўнг номим чақимчига айланди. Менга қолса шундай бўлсин дермидим, —опанинг кўзлари яна ёшланди. Анчагача гапиролмади. Ниҳоят ўзини бироз босиб олди, чуқур хўрсинди ва ҳикоясида давом этди:

— Кейин ҳомиладорлик отпускасига кетдим. Чиққач, бошқа мактабга ишга ўтишга мажбур бўлдим. Ўзим математика фанидан мутахассисман. Қайси фандан дарс беришса, рози бўлиб ўтавердим. Тинчроқ бўларман, дегандим. Йўқ, барибир ҳар хил гап-сўзлар бу ерда ҳам тарқалаверди. Ҳатто одам тилга олишга уяладиган миш-мишлар ҳам тарқалди, укажон. Гўёки, мен... — аёл яна ҳўнграб юборди. — Ҳаммасига чидадим. Ўқитувчилар сўрашмай қўйишди. Мендан ёшларнинг олдига ҳам ўзим бориб салом-алик қиламан. «Онаси ундоқ, қизи нима бўларди», дебди. Бу туҳматга қандоқ чидай, укажон?! Ахир ўғил-қизим етилиб турган бўлса, бу гаплардан бўйинлари эгилиб шохлари синмайдими? Қайси она ўзидан кейин болалари маломатга қолишини истайди, укажон? У ёғиниям ўйлар экансиз... Ишламай десам, ҳозирги шароитда битта отасининг топгани нима бўлади? Ишлайверай десангиз...

Наҳотки бир одамни бадном қилиш кимларгадир шунчалик зарур бўлса, укажон. Айбим ўшанда тўғри гапни айтганимми? Барибир билишардику! Лекин иш шунчаликка боришини билганимда...

Аёлнинг кўзларидан дув-дув ёш оқади. Мен эса уни юпатувчи бирон сўз тополмай ҳамон гаранг эдим. Ҳақиқатан унга далда бўла оладиган бирон сўз топишим мумкинмиди? Эртага у ишлаётган жамоага бориб шундай-шундай десангиз ким бўйнига олади? Айбига ким иқрор бўлади? Қайтанга унинг ўзи шунақа чақимчи, гап ташувчи деб баттар зуғум ўтказишмайдими? Ундай бўлмайди деб ким кафолат беради, ким? Қани, адолат тарозиси?

— Бир бошда шунча ташвишлар бор экан, майли, деб ҳаммасига чидаб юргандим, — дейди ҳикоясини давом эттириб опа. — Аммо бир гап жуда ўртаб юборди. Яқинда қизимга совчи келганди. Яхши жойдан. Ҳамкасбларимдан кимдир бўлмағур гаплар билан айнатибди.

Аёл яна анчагача кўз ёшларини тиёлмади. Алам кўз ёшлари эди бу, ғийбат ва пичир-пичирлар жон-жонидан ўтиб кетган муштипарнинг афсус-надоматлари эди бу! Нимадан афсус қилади, тўғри гапни айтиб балога қолганиданми? Ё ҳамкасблари уни тўғри тушунишмаганиданми? Майли, у айтмасин ҳам дейлик. Лекин қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан кейин бўлсада барибир очилади-ку! Баъзи муаллимлар наҳотки тушунишмаса, кўпчиликнинг, айниқса ёш авлод тарбиясига ажратилган пулни ўзлаштириш виждонга хилофлигини. Бу — гуноҳку! Шу каби баъзи қўли эгри педагоглар қайси виждонлари билан ёш авлодга тарбия беришга ҳақлиман дея олишади? Хўш, қай юз билан?

Кўпчилигимизда қизиқ бир одат бор, бировнинг ҳақини еб юрган одамларни кўриб индамаймиз, бироқ уларнинг сирини кимдир фош қилса, юлғичнни жабрдийдага, уни чақимчига чиқарамиз. Нима бу, сен менга тегма, мен сенга...ми ёки ҳаром-ҳаришнинг фарқига бормай қолганликнинг оқибатими?

Мақолани қоралашга ўтиришдан аввал менга анча йиллар сабоқ берган устозимнинг маслаҳатларини олдим. Бу ажойиб инсон виждон, адолат ҳақида ўша куни узоқ гапирдилар.

— Инсон зоти борки, виждон деган тушунча унга бегона эмас, — дедилар. —Гап фақат виждон амрига бўйсуниб иш кўришда. Ўз виждонига хиёнат қилган одам, бошқага садоқат қилмайди. Ҳалолликни, диёнатни унутади. Ҳар хил фисқу-фасодлардан қайтмайди. Ундайлар ҳамма соҳада бор. Бировни бадном қилишдан ёмони йўқ. Негаки ёлғон гап тез тарқалади. Инсоннинг номус пардаси жуда нозик. Арзимаган сабаб билан йиртилиши мумкин. Кейин ўз ҳолига қайтариш жуда мушкул. Айниқса у аёл киши бўлса. Буни ҳеч унутмаслик керак. Йўқса одамийликка путур етади. Майли, ҳеч кимнинг номини атаманг. Гап эгасини топади. Инсофлиси, бир хулоса чиқариб олар, ўқитувчи деган номи бор. Бу ёқда шўрлик аёлни яна шикоятчига чиқариб юришмасин. Ҳақиқат эртами-кечми албатта юзага чиқади.

Ушбу мақолани ёзяпману, муаллиманинг изтиробли, ғам тўла нигоҳи кўз олдимда гавдаланаверади. Хаёлан далда бераман: «Сиқилманг, опажон, ҳаммаси яхши бўлади. Уларнинг ҳам бола-чақаси бор-ку. Улар ҳам туҳмат қилганга туҳмат қайтишини билишар ахир! Сизни тушунишар. Бу беш кунлик дунёда бир-биримизга эгов бўлмайлик, ўтган гапга саловат, энди оқибатли бўлайлик, дейишар. Йўқса фарзандларингиз уволи уларни тутажаклигини ўйлашар! Улар ҳам инсонку ахир!».

Шундай бўлишига жуда-жуда ишонгим келади.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ХОҲЛАСАНГИЗ ШИМОЛГА, ХОҲЛАСАНГИЗ ЖАНУБГА...

ОРЗИҚИБ КУТИЛГАН АЖОЙИБ ДАВР — ОТПУСКАЛАР ДАВРИ БОШЛАНДИ... СИЗ ҚАЕРДА ДАМ ОЛИШИНГИЗНИ ҲАЛ ҚИЛИБ ҚЎЙГАНМИСИЗ? ЭҲТИМОЛ, ИЛИҚ ТЎЛҚИНЛАРДА ЧЎМИЛИШ НИЯТИДА ЯЛТА ЁКИ СОЧИГА ЙЎЛ ОЛМОҚЧИДИРСИЗ? ЁКИ САЛҚИН БОЛТИҚ ДЕНГИЗИ СИЗГА МАЪҚУЛМИ? ТИНЧ ОКЕАНИ СОҲИЛИГА САЁҲАТНИНГ ҲАМ ЎЗИГА ЯРАША ГАШТИ БОР...

БИР СЎЗ БИЛАН АЙТГАНДА, ҚАЕРДА ДАМ ОЛИШ ЎЗИНГИЗНИНГ ИХТИЁРИНГИЗДА.

«Ташкенттурист» Тошкент сайр ишлаб чиқариш бирлашмаси.

САМОЛЕТЛАРДА ҚУЙИДАГИ САЁҲАТ ЙЎНАЛИШЛАРИНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ИЮНЬ ОЙИДА

30 июндан 14 июлгача — ОРЕНБУРГГА — 594 сўм, 562 сўм;
23 июндан 7 июлгача — ТОЛЬЯТТИГА — 690 сўм;
20 июндан 4 июлгача — АНАПАГА — 699 сўм;
27 июндан 17 июлгача — ЛАЗАРЕВСКОЕГА, «ЧАЙКА» саёҳатчилар комплексига — 780 сўм;
26 июндан 30 июнгача — МИНСККА — 472 сўм;
28 июндан 7 июлгача — МОСКВАГА — 574 сўм;
21 июндан 30 июнгача — ЛЕНИНГРАДГА, «ДРУЖБА» — 605 сўм;
26 июндан 16 июлгача — АДЛЕРГА — 705 сўм;
30 июндан 4 июлгача — МОСКВАГА — 488 сўм;

ИЮЛЬ ОЙИДА

14 июлдан 18 июлгача — КИЕВГА — 419 сўм;
27 июлдан 9 августгача — ТАЛЛИНН—РИГАГА;
14 июлдан 19 июлгача — ЛЕНИНГРАДГА — 396 сўм;
5 июлдан 19 июлгача — АНАПАГА — 699 сўм;
20 июлдан 3 августгача — АНАПАГА — 699 сўм;
31 июлдан 4 августгача — МИНСККА, «ТУРИСТ» саёҳатчилар комплексига — 472 сўм;
3 июлдан 10 июлгача — СМОЛЕНСККА — 750 сўм;
7 июлдан 12 июлгача — ЛЕНИНГРАДГА — 396 сўм;
19 июлдан 21 июлгача — ОЛМАОТАГА — 240 сўм;
5 июлдан 7 июлгача — ОЛМАОТАГА — 240 сўм;
23 июлдан 3 августгача — ЮРМАЛАГА, «БУЛДУРИ» санаторийси — 799 сўм;
7 июлдан 16 июлгача — МОСКВАГА — 2 гр. — 574 сўм;
16 июлдан 25 июлгача — МОСКВАГА — 2 гр. — 574 сўм;
25 июлдан 3 августгача — МОСКВАГА — 2 гр. 574 сўм;
4 июлдан 23 июлгача — КИСЛОВОДСККА — 830 сўм;
4 июлдан 13 июлгача — КИЕВГА — 903 сўм;
6 июлдан 15 июлгача — ВИЛЬНЮСГА, «ИНТУРИСТ» — 872 сўм;
1 июлдан — 5 июлгача — ВИЛЬНЮСГА — 594 сўм;
10 июлдан 14 июлгача — КИЕВГА — 522 сўм;
1 июлдан 5 июлгача — ЛЕНИНГРАДГА — 599 сўм;
10 июлдан 20 июлгача — «ОЛЬГИНО» мотели — 1004 сўм;
20 июлдан 30 июлгача — «ОЛЬГИНО» мотели — 1004 сўм;
29 июлдан 9 августгача — «ОЛЬГИНО» мотели — 1004 сўм;
16 июлдан 25 июлгача — ВИЛЬНЮСГА, «Интурист» — 872 сўм;
1 июлдан 10 июлгача — ЛЕНИНГРАДГА, «ДРУЖБА» меҳмонхонаси — 605 сўм;
11 июлдан 20 июлгача — ЛЕНИНГРАДГА, «ДРУЖБА» меҳмонхонаси — 605 сўм;
31 июлдан 9 августгача — ЛЕНИНГРАДГА, «ДРУЖБА» меҳмонхонаси — 605 сўм;
21 июлдан 30 июлгача — ЛЕНИНГРАДГА, «ДРУЖБА» меҳмонхонаси — 605 сўм;
6 июлдан 20 июлгача — АНАПАГА — 529 сўм;
6 июлдан 25 июлгача — ВЛАДИМИРГА — 680 сўм;
10 июлдан 19 июлгача — ВИЛЬНЮС—КЛАЙПЕДАГА — 869 сўм;
8 июлдан 12 июлгача — ЛЬВОВГА — 494 сўм;
15 июлдан 19 июлгача — ЛЬВОВГА — 494 сўм;
26 июлдан 14 августгача — ВЛАДИМИРГА — 680 сўм;
10 июлдан 23 июлгача — ЛЕНИНГРАДГА — 704 сўм;
9 июлдан 22 июлгача, 15 июлдан 24 июлгача — ИВАНОВОГА, «РОССИЯНИНГ ОЛТИН ҲАЛҚАСИ» — 699 сўм;
10 июлдан 24 июлгача — ПЯТИГОРСККА — 564 сўм;
15 июлдан 19 июлгача — ШЯУЛЯЙГА — 418 сўм;
16 июлдан 5 августгача — СОЧИГА 614 сўм;
5 июлдан 25 июлгача — СОЧИГА — 614 сўм;
26 июлдан 15 августгача — СОЧИГА — 614 сўм;
27 июлдан 2 августгача — ТАЛЛИННГА;
20 июлдан — 24 июлгача — КИЕВГА — 522 сўм;
6 июлдан 15 июлгача — ЮРМАЛАГА — 608 сўм;
23 июлдан 3 июлгача СЕВАСТОПОЛГА — 532 сўм;
15 июлдан 19 июлгача — МИНСККА — 410 сўм;
24 июлдан 21 августгача — ПЕТРОПАВЛОВСК — КАМЧАТСКИЙГА — 973 сўм;
30 июлдан 8 августгача — ВЛАДИВОСТОК — ТИНЧ ОКЕАНИ — 761 сўм;
18 июлдан 7 августгача — ЛАЗАРЕВСКОЕГА — 780 сўм;
5 июлдан 13 июлгача — ЛИЕПАЯГА — 524 сўм;
1 июлдан 5 июлгача — ЛИЕПАЯГА — 404 сўм.
7 юлдан 26 июлгача — БИРШТОНАСГА;
15 июлдан 19 июлгача — ОДЕССАГА — 425 сўм;
19 июлдан 23 июлгача — ЕРЕВАНГА — 397 сўм;
23 июндан 8 июлгача — «УЗОҚ ШАРҚ ҲАЛҚАСИ» — 1414 сўм;
1 июлдан 5 июлгача — ОДЕССАГА — 371 сўм;
21 июлдан 10 августгача — ЯЛТАГА — 828 сўм;
6 июлдан 26 июлгача — ЯЛТАГА 828 сўм;
26 июлдан 15 августгача — ЯЛТАГА — 828 сўм;
7 июлдан 27 июлгача — ЯЛТАГА — 828 сўм;
25 июлдан 14 августгача — ЯЛТАГА — 828 сўм;
27 июлдан 16 августгача — ЯЛТАГА — 828 сўм;
12 июлдан 31 июлгача — ЕССЕНТУКИГА — 657 сўм;
7 июлдан 11 июлгача — 2 гр. МОСКВАГА — 488 сўм;
14 июлдан 18 июлгача — МОСКВАГА, 2 гр. — 488 сўм;
21 июлдан 25 июлгача — МОСКВАГА, 2 гр. — 488 сўм;
28 июлдан 1 августгача — 2 гр. МОСКВАГА — 488 сўм;
21 июлдан 25 июлгача — ТАЛЛИННГА — 435 сўм;
17 июлдан 6 августгача — АДЛЕРГА — 708 сўм;
31 июлдан 4 августгача — ВОРОНЕЖГА (болалар билан) — 606 сўм, (473 сўм);

АВГУСТ ОЙИДА

9 августдан 22 августгача — ЛЕНИНГРАДГА — 704 сўм;
21 августдан 4 сентябргача — ПЯТИГОРСККА,
17 августдан 26 августгача — ВЕНТСПИЛС—РИГАГА,
6 августдан 26 августгача — СОЧИГА,
27 августдан 16 сентябргача — СОЧИГА,
21 августдан 30 августгача — КАЛИНИНГРАД-КАУНАСГА,
23 августдан 2 сентябргача — КАЛИНИНГРАД—НАРВАГА,
5 августдан 14 августгача — РОСТОВГА,
27 августдан 5 сентябргача — ЗАРАСАЙГА,
14 августдан 23 августгача — РИГА—КАУНАСГА,
24 августдан 2 сентябргача — АЛИТУС—КАУНАСГА,
25 августдан 7 сентябргача — ВИЛЬНЮС—КАУНАС—РИГАГА,
5 августдан 19 августгача — КАУНАС—ПАЛАНГАГА,
21 августдан 25 августгача — ВОЛГОГРАДГА,
2 августдан 16 августгача — БЕРДЯНСККА,
18 августдан 1 сентябргача — БЕРДЯНСККА,
4 августдан 13 августгача — ПЯРНУГА,
19 июлдан 3 августгача — УСТЬ-КАМЕНОГОРСККА,
9 августдан 18 августгача — КЛАЙПЕДА—ПАЛАНГАГА,
16 августдан 5 сентябргача — СОЧИГА,
11 августдан 15 августгача — КОХТЛА-ЯРВАГА,
27 августдан 8 сентябргача — ВОЛОГДА, «ВИТЕГРА» теплоходида — МОСКВАГА,
24 августдан 2 сентябргача — МОЖАЙСККА,
19 августдан 23 августгача — МАРИАМПОЛЕГА,
27 августдан 7 сентябргача — МАРИАМПОЛЕ—КЛАЙПЕДАГА,
16 августдан 30 августгача — ПУШЧА-ВОДИЦАГА.

ДАРЁЛАР, КЎЛЛАР ВА ДЕНГИЗЛАР БЎЙЛАБ САЁҲАТГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

(шинам теплоходларда)

«СОВЕТСКАЯ УКРАИНА» ТЕПЛОХОДИДА

30 июндан 19 июлгача — МОСКВА — АСТРАХАНЬ — МОСКВА — 1199 сўм, 1429 сўм, 1483 сўм,
20 июлдан 1августгача — МОСКВА — ЛЕНИНГРАД — МОСКВА — 1044 сўм, 1062 сўм, 886 сўм,
2 августдан 14 августгача — МОСКВА — ЛЕНИНГРАД — МОСКВА— 1044 сўм, 1062 сўм, 886 сўм,
15 августдан 3 сентябргача — МОСКВА — АСТРАХАНЬ — МОСКВА — 1483 сўм, 1429 сўм, 1199 сўм,

«ХАБАРОВСК» ТЕПЛОХОДИДА

19 июлдан 2 августгача — «УЗОҚ ШАРҚ ҲАЛҚАСИ» — 954 сўм, 842 сўм,

«ТИХИЙ ДОН» ТЕПЛОХОДИДА

8 июлдан 28 июлгача — РОСТОВ—МОСКВА — РОСТОВ — 1292 сўм, 1180 сўм, 1233 сўм, 1078 сўм,
29 июлдан 23 августгача — РОСТОВ — ЛЕНИНГРАД — РОСТОВ — 1537 сўм, 1505 сўм,
24 августдан 9 сентябргача — РОСТОВ — ПЕРМЬ — МОСКВА — 1089 сўм, 983 сўм, 942 сўм, 864 сўм,
10 сентябрдан 20 сентябргача — МОСКВА — РОСТОВ — 833 сўм, 802 сўм, 772 сўм, 714 сўм,
21 сентябрдан 3 октябргача — РОСТОВ — МОСКВА — 833 сўм, 802 сўм, 772 сўм, 714 сўм,

«ГЕНЕРАЛ КАРБИШЕВ» ТЕПЛОХОДИДА

6 июлдан 21 июлгача — «УЗОҚ ШАРҚ ҲАЛҚАСИ» (Иртиш бўйлаб)— 1350 сўм, 1282 сўм, 1124 сўм,
21 июлдан 6 августгача — «УЗОҚ ШАРҚ ҲАЛҚАСИ» (Иртиш бўйлаб— 1350 сўм, 1282 сўм, 1124 сўм,

«ЖУКОВ» ТЕПЛОХОДИДА

(Волга дарёси бўйлаб)

14 июлдан 5 августгача — 1411 сўм,
3 августдан 25 августгача — 1411 сўм,
23 августдан 14 сентябргача — 1411 сўм,
15 сентябрдан 4 октябргача — 1411 сўм.

ТЕПЛОХОДИДА «МАСЛЕННИКОВ»

14 августдан 31 августгача — САЛЕХАРД — ТОМСК — 1242 сўм, 1192 сўм, 1075 сўм,
4 августдан 24 августгача — САЛЕХАРД — ТОМСК — 1242 сўм, 1192 сўм, 1075 сўм.

«ГЛАДКОВ» ТЕПЛОХОДИДА

10 августдан 29 августгача — ПЕРМЬ — РОСТОВ — АСТРАХАНЬ — ПЕРМЬ — 977 сўм, 914 сўм, 857 сўм,
19 июлдан 9 августгача — ПЕРМЬ — ЛЕНИНГРАД — ПЕРМЬ — 977 сўм, 914 сўм, 857 сўм.

«ГЕНЕРАЛ ВАТУТИН» ТЕЛОХОДИДА

2 июлдан 11 июлгача — ЕВПАТОРИЙ — КИЕВ — ОДЕССА — 1747 сўм, 1616 сўм, 1481 сўм,
11 июлдан 20 июлгача — ЕВПАТОРИЙ — КИЕВ — ОДЕССА — 1747 сўм, 1616 сўм, 1481 сўм.

«ПАНФЕРОВ» ТЕПЛОХОДИДА

2 июлдан 23 июлгача — ПЕРМЬ — ЛЕНИНГРАД — ПЕРМЬ — 857 сўм, 685 сўм,

«ДОВАТОР» ТЕПЛОХОДИДА

10 июлдан 27 июлгача — ЧЕБОКСАРИ — ЛЕНИНГРАД — ПЕТРОЗАВОДСК — 1085 сўм, 961 сўм, 892 сўм.

Йўлланма баҳосига ҳар икки томонга самолётда бориб келиш, овқатланиш, сайр хизмати харажатлари киради. Йўлланмалар баҳоси — каюталарнинг тоифаси ва улардаги ўринлар сонига мувофиқ.

Манзилгоҳимиз: Тошкент, Навоий кўчаси, 69—а, метронинг «Пахтакор» станцияси.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-11-92, 44-11-97, 44-00-77.

«ТАШКЕНТТУРИСТ» ТОШКЕНТ САЙР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМСИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

20—21 ИЮНЬ СОАТ 19.00 ДА

ЎРТА ОСИЁДА БИРИНЧИ МАРТА «ИШБИЛАРМОНЛИК УЧРАШУВЛАРИ» доирасида моҳир кик-боксинг усталари орасида шоу-дастур билан

КИК-БОКСИНГ БЎЙИЧА

БУТУНИТТИФОҚ ТУРНИРИ

ЎТКАЗИЛАДИ

Турнирда СССРнинг энг кучли кик-боксингчилари, Европа ва жаҳон чемпионатлари ва совриндорлари иштирок этадилар.

Мусиқали шоу-дастурда **ШЕРАЛИ ЖЎРАЕВ, ЮЛДУЗ УСМОНОВА, «ЯЛЛА» ВА «БОЛАЛАР» ансамбллари қатнашадилар.**

Томошабинлар орасида Ўзбекистон ССР Президентининг таклифига биноан «ишбилармонлик учрашувлари»га келган ғарб фирмаларининг вакиллари ҳам иштирок этадилар.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-29-04, 44-17-84.

Олдиндан чипталарни сотиш ташкил этилган.

Касса соат 9 дан 19.00 гача ишлайди.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/VI да **Гофман эртаклари**, 19/VI да **Дунёнинг яратилиши**, 20/VI да **Пиковая дама**, 21/VI да **Уйқудаги гўзал**, 22/VI да **Кармен**, 23/VI да **Спартак**.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/VI да **Қопқон**, 19/VI да **Искандар**, 20/VI да **Гўзаллар ва миршаблар**, 21/VI да **«Кулги ва қўшиқ кечаси»**, 22/VI да **Келинлар қўзғолони**, 23/VI да **Фармонбиби аразлади**.

ЖУМҲУРИЯТ ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА — 23/VI да **Шўх бўталоқ**.

КИНО

18 ИЮНЬ

Чайка — «ОДИЛ СУДНИ РЎЁБГА ЧИҚАРАМАН» (18.30, 20.45).
Лисунов номли — «ЙЎЛЛАРДАГИ ҚУЗҒУНЛАР» (19.00).
Москва — «ОДИЛ СУДНИ РЎЁБГА ЧИҚАРАМАН» (18.20, 20.40).
Фестиваль (ёзги) — «ЎЛИК ЁКИ ТИРИК ҲОЛДА УШЛАНСИН» (20.30).
Восток — «НАЖОТСИЗ ҚОТИЛЛИК» (тоқ соатларда).
Нукус — «ХИРАЛАЛ ҚАҲРАМОН» (17.30, 20.00).
Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ЖОНИ ТОШДАН» (18.30, 21.00).

19 ИЮНЬ

Чайка — «ОДИЛ СУДНИ РЎЁБГА ЧИҚАРАМАН» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45.)
Лисунов номли — «ЙЎЛЛАРДАГИ ҚУЗҒУНЛАР» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00).
Москва — «ОДИЛ СУДНИ РЎЁБГА ЧИҚАРАМАН» (11.00, 13.30, 16.30, 18.20, 20. 40).
Фестиваль (ёзги) — «ЎЛИК ЁКИ ТИРИК ҲОЛДА УШЛАНСИН» (20.30).
Восток — «НАЖОТСИЗ ҚОТИЛЛИК» (тоқ соатларда).
Нукус — «ХИРАЛАЛ ҚАҲРАМОН» (12.30, 15.00, 17.30, 20.20).
Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ЖОНИ ТОШДАН» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00).
«АЛИ БОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ» (9.00).

Тошкент Давлат Дорилфунуни томонидан **Пўлатов Чори Раҳмонович** номига берилган УВ—1 072922 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Собир Раҳимов районидаги «ШКОЛЬНИК» кооперативининг йўқолган

ТАМҒАЛИ МУҲРИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент шаҳар халқ депутатлари Совети «Таштеплокоммунэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари

Олег Петрович ЕРМОШКИНнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

85.207 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма 5209. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 11.30.